

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Porovnání exekuce správní a soudní

Předkládá: Zuzana Šimicová

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci na téma „Porovnání exekuce správní a soudní“ zpracovala samostatně, a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala způsobem pro vědeckou práci obvyklým.“

V Plzni dne 31.3.2015

.....

Zuzana Šimicová

Poděkování

Chtěla bych poděkovat vedoucímu bakalářské práce JUDr. Tomáši Loudovi, CSc., za užitečné a cenné rady, které mi poskytl při zpracování této práce.

Obsah:

1. Úvod	3
2. Exekuce	5
2.1. Předpoklady exekuce	5
2.2. Exekuční titul	7
2.2.1. Exekuční titul v soudních exekucích	9
2.2.2. Exekuční titul ve správní exekuci	10
2.3.3. Exekuční titul v daňové exekuci	11
2.3. Účastníci řízení	12
3. Soudní exekuce	15
3.1 Soudní výkon rozhodnutí	16
3.1.1. Předpoklady a náležitosti	16
3.1.2. Zahájení vykonávacího řízení	18
3.1.3. Odklad	18
3.1.4. Zastavení	20
3.1.5. Náklady	21
3.1.6. Způsoby provedení výkonu rozhodnutí	22
3.2 Exekuce prováděná soudním exekutorem	23
3.2.1. Předpoklady a náležitosti	23
3.2.2. Zahájení exekučního řízení	24
3.2.3. Exekuční příkaz	26
3.2.4. Odklad	28
3.2.5. Zastavení	28
3.2.6. Náklady	29
3.2.7. Způsoby provedení exekuce	30
4. Správní exekuce	32
4.1 Správní exekuce dle správního řádu	32
4.1.1. Předpoklady a náležitosti	33
4.1.2. Zahájení správní exekuce	33
4.1.3. Exekuční příkaz	34
4.1.4. Odklad	34
4.1.5. Zastavení	35

4.1.6. Náklady	36
4.1.7. Námitky	37
4.1.8. Způsoby provedení na nepeněžitá plnění dle SpŘ	37
4.2. Daňová exekuce	38
4.2.1. Předpoklady a náležitosti	38
4.2.2. Zahájení daňové exekuce	39
4.2.3. Exekuční příkaz	39
4.2.4. Odklad	40
4.2.5. Zastavení	40
4.2.6. Náklady	41
4.2.7. Způsoby provedení na peněžitá plnění dle DŘ	41
5. Střety soudních a správních exekucí	43
6. Porovnání správní a soudní exekuce	45
7. Závěr	49
Cizojazyčné resumé.....	51
Prameny	52

1. Úvod

Tématem mé bakalářské práce je „Porovnání exekuce a správní a soudní“. Téma týkající se exekucí jsem si zvolila z důvodu své pracovní zkušenosti z Exekutorského úřadu Plzeň-město. Tato práce nesmírně ovlivnila moje chápání pojetí exekuce, postavení oprávněných a hlavně postavení povinných. Přesvědčila jsem se, že exekuce vyvolávají v podvědomí lidí negativní vztah k právu, které se exekucí týká a rovněž negativní vztah ke všem institucím, které exekuce provádí. Mnoho lidí se tak bojí přiznat, že se ocitli v situaci, kdy je proti nim nějaké exekuční řízení vedeno a neví si rady, jak postupovat dále. Dlužné částky jsou pro ně mnohdy tak vysoké, že není v jejich silách všechny splatit a dostávají se tak do často bezvýsledných situací. Jedním z důvodů je neznalost svých práv, nejčastěji neinformovanost o možnosti použití různých opravných prostředků, často již v nalézacím řízení. Dalším velkým negativem je samotné nesplácení, kdy si dlužníci často domluví splátkový kalendář a následně jej neplní vůbec, či je plnit přestanou. To pak často vede k mnohem bolestivějšímu zvolení způsobu vymožení pohledávky oprávněného, a to prodejem nemovité věci nebo nařízením výkonu mobiliární exekuce, při němž dochází vykonavatelem k sepisování a odvozu movitých věcí povinného.

Ve své práci se budu zabývat procesními podmínkami a předpoklady pro vznik exekuce jako takové a dále jednotlivými fázemi exekučního, popř. vykonávacího, řízení. Jednotlivými způsoby provedení exekuce či výkonu rozhodnutí se zabývat přímo nebudu, jde o velmi rozsáhlou materii, která by vydala na několik dalších prací, spíše se zaměřím na jednotlivé situace, které mohou nastat po procesních podáních účastníků řízení.

Konkrétně se v druhé kapitole budu věnovat shrnutí obecných zásad, které ovládají exekuční řízení, a dále předpokladům, které jsou nutné a nezbytné pro zahájení a průběh exekučního řízení. Zvláště budou rozebrány exekuční tituly, a to pochopitelně jak z pohledu soudních exekucí, tedy dle úpravy obsažené v občanském soudním řádu a exekučním řádu, tak i z pohledu správních exekucí, a to dle úpravy ve správním a daňovém řádu.

Ve třetí kapitole jsem se zaměřila na blíže na soudní exekuce a dále rozlišila výkon rozhodnutí prováděný soudem a exekuci prováděnou soudním exekutorem.

Přestože oba tyto poddruhy patří pod soudní exekuce, je mezi nimi několik odlišností, které jsou spjaty se specializací soudního exekutora a jeho mnohem širšími pravomocemi, které jsou mu svěřeny za účelem vymožení pohledávky oprávněného.

Čtvrtá kapitola se věnuje správní exekuci, a to vedenou jak podle správního řádu, tak i daňového řádu. Zvláštností tohoto druhu exekuce je především rozdělení zákonné úpravy pro jednotlivé způsoby provedení, kdy způsoby provedení na nepeněžité plnění jsou upraveny ve správním řádu a na peněžité plnění v daňovém řádu. V této souvislosti se zmíním rovněž o daňové exekuci.

Střet souběžně probíhajících exekučních řízení je uvedený v páté kapitole. Zákon, který ho popisuje, byl přijatý v roce 2001, a to poté, co vstoupil v účinnost zákon o soudních exekutorech. Nutno však podotknout, že souběh exekucí nebyl ničím neobvyklým ještě před přijetím exekučního řádu. Nicméně až s příchodem této nové právnické profese, byly tyto situace upraveny přímo zvláštním zákonem.

V závěru práce konečně uvádím porovnání soudní a správní exekuce, a to nejen vůči sobě, ale i v rámci jich samotných, tedy srovnání úpravy soudní exekuce mezi OSŘ a EŘ, a dále srovnání úpravy správní exekuce mezi správním a daňovým řádem.

2. Exekuce

Pod pojmem „*exekuce*“ nebo „*výkon rozhodnutí*“ rozumíme zákonem upravený postup pro nucené splnění povinnosti vycházející z vykonatelného rozhodnutí, která nebyla dobrovolně splněna v příslušné pariční lhůtě.¹ Termín „*exekuce*“ nalezneme v zákoně č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, v zákoně č. 280/2009 Sb., daňovém řádu, kde je stanovený postup pro vymáhání daňové exekuce a v zákoně č. 500/2004 Sb., správním řádu, který upravuje správní exekuci.² „*Výkon rozhodnutí*“ používá zákonodárce pro soudní vymáhání uvedené v šesté hlavě občanského soudního řádu, která je nazvána jako výkon rozhodnutí.

V současné právní úpravě rozlišujeme tři základní druhy exekuce:

1. exekuce civilněprávní – upravena občanským soudním řádem č. 99/1963 Sb., v platném znění, zákon č. 121/2001 Sb., zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti
2. Exekuce správněprávní – upravena zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění
3. exekuce trestněprávní – upravena trestním zákonem č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších novel³

2.1. Předpoklady exekuce

Exekuční řízení může být provedeno pouze za předpokladu, že jsou splněny zákonem stanovené podmínky. Jestliže tyto podmínky nejsou splněny a jejich nedostatek nelze odstranit, nemůže být exekuce nařízena ani prováděna. Vedení takovéto exekuce je zcela nepřijatelné. Každá exekuce má své konkrétní podmínky, které jsou detailněji rozvinuty v kapitolách věnujících se jednotlivým druhům,

¹ SCHELLEOVÁ, Ilona a Roman LAMKA. *Exekuce v zrcadle právních předpisů*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2007, 8 s. Právo (Key Publishing). ISBN 9788087071366

² TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, xvi, 9 s. Beckovy příručky pro právní praxi. ISBN 8071794899

³ SCHELLEOVÁ, Ilona a Roman LAMKA. *Exekuce v zrcadle právních předpisů*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2007, 8 s. Právo (Key Publishing). ISBN 9788087071366

nicméně lze shrnout alespoň ty základní, společné pro všechny druhy exekucí a vykonávacího řízení.

Základním předpokladem každého exekučního či vykonávacího řízení, je existence exekučního titulu a existence účastníků řízení. Vzhledem k důležitosti a rozsáhlosti těchto předpokladů jsou jim věnovány zvláštní kapitoly. Další podmínkou je samotný návrh oprávněného subjektu na zahájení exekučního či vykonávacího řízení, bez kterého není možné řízení zahájit. V rámci soudních exekucí je důležitá pravomoc a příslušnost soudu, který rozhoduje jak o vydání exekučního titulu, tak i o nařízení exekuce či výkonu rozhodnutí. Pravomocí soudu se rozumí v obecné rovině rozsah věcí, které mohou soudy projednávat a rozhodovat o nich. Pravomocí soudů jsou vystaveny jakési hranice pro jejich činnost. Příslušnost soudu se rozlišuje na věcnou a místní. Věcně příslušným soudem v exekučním či vykonávacím řízení je v prvním stupni okresní soud. Nedostatek věcné příslušnosti je neodstranitelnou podmínkou v řízení, a pokud soud zjistí, že není věcně příslušný, postoupí věc nadřízenému soudu. Místní příslušnost soudu je stanovena podle obvodu trvalého bydliště nebo sídla povinného. Jestliže nemá občan bydliště, bude místně příslušný soud, v jehož obvodu se zdržuje. Pokud má občan více takových míst, bude místně příslušných více soudů. Je-li občanem cizinec, bude se posuzovat místo, kde se naposledy zdržoval nebo kde má majetek.⁴

Překážka věci zahájené, tedy litispendence, je dalším neodstranitelným nedostatkem podmínky v řízení, která brání tomu, aby stejná věc byla projednávána vícekrát u stejného nebo jiného exekučního orgánu. Ust. § 83 OSŘ zmiňuje, že pokud dojde k litispendenci, musí být řízení zastaveno. Nejvyšší soud ve svém nálezu ze dne 5.4.2001 sp.zn.: 21 Cdo 906/2000 uvedl: *“Tentýž předmět řízení je dán tehdy, jestliže tentýž nárok nebo stav vymezený žalobním petittem vyplývá ze stejných skutkových tvrzení, jimiž byl uplatněn (ze stejného skutku). Řízení se týká těchž osob i v případě, dojde-li podle hmotného práva k přechodu práva povinností z právního vztahu, o který se jedná, na jiný subjekt, neboť nový subjekt vstupuje současně i do procesních práv a povinností.”*

Překážka věci rozsouzené neboli res iudicata je rovněž neodstranitelným nedostatkem podmínky v řízení a její právní úpravu nalezneme v ust. § 159a odst. 4

⁴ GROSSOVÁ, Marie. *Exekuce na peněžité plnění v současné právní praxi: podle stavu k 1.1.2007*. 5. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2007, 68 s. ISBN 978-80-7201-621-1

OSŘ. Věc, která je pravomocně rozhodnuta, nemůže být v rozsahu výroku rozsudku znovu projednávána. To dokládá i usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28.8.2006 sp.zn.: 22 Cdo 2876/2005, kde je uvedeno: „*Překážku věci rozsouzené zakládá i rozhodnutí vydané v řízení zahájeném později, než bylo zahájeno řízení, jež bylo právě pro existenci takového rozhodnutí zastaveno. Skutečnost, že soud, který rozhodl ve věci rychleji, pominul překážku zahájeného řízení, není významná.*” V případě zjištění res iudicata, exekuční orgán řízení opět zastaví.

Další procesní podmínkou je způsobilost být účastníkem řízení tak, jak je vymezena v ust. § 19 OSŘ. Způsobilost má ten, kdo má právní osobnost nebo ten, komu zákon přiznává způsobilost být účastníkem. Právní osobám vzniká právní osobnost jejich vznikem a zaniká jejich zánikem. Podle ust. § 20 odst. 1 OSŘ, se procesní způsobilostí rozumí samostatné právní jednání v rozsahu své svéprávnosti. Fyzické osoby nabývají plné svéprávnosti dosažením zletilosti. Právní osoby získávají procesní způsobilost v okamžiku svého vzniku a trvá do jejich zániku.

2.2. Exekuční titul

Jednou ze základních podmínek pro nařízení a vedení exekučního či vykonávacího řízení je existence řádného exekučního titulu. Podmínka je společná jak u výkonu rozhodnutí dle OSŘ, tak i u všech exekucí, ať už se jedná o exekuci soudní, správní či daňovou. Exekučním titulem je obecně listina, která má předepsanou formu a je buďto vydaná k tomu příslušným orgánem, a ukládá povinné osobě něco v určité lhůtě plnit anebo jde o listinu, ve které dlužník tuto povinnost převzal na sebe zcela dobrovolně, a pro případ nesplnění povinnosti ve lhůtě v ní uvedené, souhlasil s nuceným výkonem.⁵

Základním předpokladem každého titulu je jeho vykonatelnost. Vykonatelnost lze chápat jako vlastnost rozhodnutí⁶, která znamená jeho vynutitelnost státní mocí, popř. orgány, kterým byl ve věci nuceného splnění povinností výkon státní moc propůjčen. Vykonatelnost titulu se rozlišuje na formální a materiální vykonatelnost. Formální náležitosti vykonatelnosti titulů jsou upraveny příslušnými zákony. Ty

⁵ KASÍKOVÁ, M. a kol., *Exekuční řád. Komentář*. 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2013, str. 208

⁶ Termín „rozhodnutí“ může být do značné míry zavádějící, když podkladem pro exekuci může být např. i notářský zápis se svolením k vykonatelnosti ve smyslu ust. § 71a zákona č. 358/1992 Sb., notářský řád)

výslovně stanoví, kdy a za jakých podmínek vykonatelnost titulu nastává.⁷ Vykonatelnost rozhodnutí musí být přímo na titulu vyznačena. Toto vyznačení se označuje jako doložka vykonatelnosti.⁸ Doložku vykonatelnosti zpravidla na titulu vyznačuje ten orgán, který daný titul vydal.⁹ Titul, na němž je tato doložka vykonatelnosti vyznačena, dosahuje kvality veřejné listiny a prokazovat obsahovou nesprávnost takového titulu by pak musel případně dlužník.¹⁰ Výjimkou z tohoto pravidla je situace, kdy oprávněný uplatňuje exekuční návrh či návrh na výkon rozhodnutí u soudu, který ve věci rozhodoval již jako soud prvního stupně. Za této situace není nutné, aby titul potvrzení o vykonatelnosti obsahoval, protože ho soud snadno opatří na základě jím vedeného spisu.

Materiální vykonatelnost titulu vyjadřuje obsahovou určitost titulu, a to ve smyslu přesné specifikace osob na straně oprávněné i povinné, přesnou specifikaci práv a povinností, které mají být v řízení vymoženy, popř. vynuceny, dále přesné určení rozsahu vynucované povinnosti a rovněž i jasné stanovení lhůty ke splnění povinnosti.¹¹

Pro úplnost uvádím, že vykonatelnost titulu je třeba odlišovat od jeho právní moci. Pokud titul nabude právní moci, znamená to, že proti němu již nelze podat žádný řádný opravný prostředek. Skutečnosti v něm uvedené jsou tak pro všechny strany závazné.¹² Vykonatelnost titulu pak může nastat buďto současně s jeho právní mocí (typicky půjde o rozhodnutí určovací či statusové), později (titul je vykonatelný, jakmile uplyne lhůta k plnění, tedy tzv. *pariční lhůta*¹³) a někdy dokonce ještě dříve (v případě tzv. *předběžné vykonatelnosti*, která se může vyskytnout např. v rozhodnutích ohledně stanovení výživného).¹⁴

⁷ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, 39-41 s. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5

⁸ WINTEROVÁ, Alena. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Linde Praha, 2011, 479 s. ISBN 978-80-7201-842-0

⁹ I zde existují výjimky, např. již výše zmíněný notářský zápis se svolením k vykonatelnosti. Ten se stává vykonatelným prostým uplynutím lhůty ke splnění povinnosti v něm uvedené a nijak se tato skutečnost na něm nevyznačuje.

¹⁰ Srov. NS sp.zn.: 20 Cdo 1257/2004

¹¹ KASÍKOVÁ, M. a kol., *Exekuční řád. Komentář*. 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2013, str. 209

¹² Tamtéž, str. 232

¹³ Dle OSŘ je v ust. § 160 odst. 1 stanovená obecná pariční lhůta na tři dny od právní moci rozsudku a patnáct dnů od právní moci, jde-li o vyklizení bytu.

¹⁴ WINTEROVÁ, Alena. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Linde Praha, 2011, 294-297 s. ISBN 978-80-7201-842-0

2.2.1 Exekuční titul v soudních exekucích

Demonstrativní výčet exekučních titulů stanovených v ust. § 274 OSŘ a ust. § 40 EŘ vychází sice ze stejných okruhů, nicméně není zcela identický. Například s účinností od 1.1.2013 nelze v rámci soudního výkonu rozhodnutí vykonat taková rozhodnutí, která se vykonávají ve správním nebo daňovém řízení. Toto omezení však pro exekuční řízení dle exekučního řádu neplatí.¹⁵ Exekučním titulem pochopitelně nejsou jen rozhodnutí soudu vydaná v občanském soudním řízení, ale i jiná rozhodnutí nebo listiny. Exekučními tituly dle ust. § 274 OSŘ jsou:

- a) Vykonatelná rozhodnutí soudu a jiných orgánů v trestním řízení, přiznávající právo majetkové povahy nebo postihují majetek. Jedná se např. o náhradu škody ve smyslu ust. § 228 TrŘ či o rozhodnutí ukládající zaplacení peněžitého trestu. Pořádkové pokuty nebo povinnost uhradit státu vzniklé škody v trestním řízení se však řídí daňovým řádem a nelze je vykonat v soudním výkonu rozhodnutí.
- b) Vykonatelná rozhodnutí soudu ve správním soudnictví ukládající povinnost plnění jsou předmětem řízení pro soudní výkon rozhodnutí, opět s výjimkou těch rozhodnutí, která se řídí daňovým řádem.
- c) Vykonatelná rozhodnutí rozhodčích komisí a jimi schválených smírů. Jedná se o rozhodnutí vydaná rozhodčími komisemi v pracovněprávních sporech vydaných do 31.1.1991 dle zákoníku práce č. 65/1965 Sb., ve znění před novelou č. 3/1991 Sb.
- d) Vykonatelná rozhodnutí státních notářství a jimi schválených dohod. Státní notáři vykonávali svoji profesi dle zákona č. 95/1963 Sb., a zanikli ke dni 31.12.1992. Jejich rozhodnutí jsou stále platná a týkají se především rozhodnutí v dědickém řízení.
- e) Notářské zápisy se svolením k vykonatelnosti sepsané dle zvláštního zákona, konkrétně ve smyslu ust. § 71a až § 71c zákona č. 358/1992 Sb., notářský řád.
- f) Vykonatelná rozhodnutí a jiné exekuční tituly vydané orgánem veřejné moci. Zde platí opět podmínka, že nejde o tituly, které jsou vydány ve správním nebo daňovém řízení.

¹⁵ KASÍKOVÁ, M. a kol., *Exekuční řád. Komentář*. 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2013, str. 209

- g) Rozhodnutí orgánů Evropských společenství, pokud se týká uložené povinnosti k plnění jiných osob než států. Jde např. o rozhodnutí Rady, Komise nebo Soudního dvora Evropských společenství.
- h) Jiná vykonatelná rozhodnutí, schválené smíry a listiny, jejichž soudní výkon připouští zákon. Jde zejména o rozhodčí nálezy či rozhodnutí cizozemských soudů.¹⁶

V exekučním řádu jsou tituly upraveny v ust. § 40, nicméně jak již bylo uvedeno, okruh titulů je obdobný a lze tak obsahově odkázat na výše popsané. Titulem může být a) vykonatelné rozhodnutí soudu nebo exekutora, pokud přiznává právo, zavazuje k povinnosti nebo postihuje majetek, b) vykonatelné rozhodnutí soudu a jiného orgánu činného v trestním řízení, pokud přiznává právo nebo postihuje majetek, c) vykonatelný rozhodčí nález, d) notářský zápis se svolením k vykonatelnosti sepsaný podle zvláštního právního předpisu, e) vykonatelné rozhodnutí a jiný exekuční titul orgánu veřejné moci, f) jiná vykonatelná rozhodnutí a schválené smíry a listiny, jejichž výkon připouští zákon.

2.2.2. Exekuční titul ve správní exekuci

Ve správní exekuci je výčet exekučních titulů taxativně vymezen ve správním řádu, konkrétně v ust. § 104. Podle něj je exekučním titulem vykonatelné rozhodnutí uvedené v ust. § 74 SpŘ a dále vykonatelný smír uvedený v ust. § 141 odst. 8 SpŘ. Na základě těchto dvou titulů jsou následně vydávány exekuční výzvy dle ust. § 109 SpŘ nebo exekuční příkazy dle ust. § 110 SpŘ.

V praxi se bude jednat zejména o rozhodnutí správního orgánu ve věci, není určujícím, zda půjde o rozhodnutí konstitutivní či deklaratorní povahy. Zvláštním druhem rozhodnutí ve věci dle správního řádu, které může sloužit jako titul, je příkaz upravený v ust. § 150 SpŘ. Příkazem lze uložit povinnost ve sporném řízení i v řízení zahájeném z moci úřední. Exekučním titulem může být i vykonatelné usnesení ve smyslu ust. § 76 SpŘ, za předpokladu, že je jeho výkon reálně umožněn povahou věci.

¹⁶ SVOBODA, Karel. *Občanský soudní řád: komentář*. Vydání první. xxiii, 960-963 s. ISBN 8074005062

Dále je exekučním titulem vykonatelný smír dle ust. § 141 odst. 8 SpŘ, kdy jej mohou uzavřít účastníci v průběhu celého sporného řízení a schvaluje jej správní orgán. Pokud navržený smír neodporuje právním předpisům nebo veřejnému zájmu, správní orgán smír schválí vždy.¹⁷

2.2.3. Exekuční titul v daňové exekuci

Výčet jednotlivých exekučních titulů v rámci daňové exekuce je uveden v ust. § 176 daňového řádu.¹⁸ Tyto jsou, stejně jako tituly ve správní exekuci, stanoveny taxativním způsobem a jsou to a) výkazy nedoplatků sestavené z údajů evidence daní, b) vykonatelná rozhodnutí, kterými je stanoveno peněžité plnění a c) vykonatelné zajišťovací příkazy.

Jak vyplývá z výčtu titulů, daňovou exekucí nelze vymáhat nepeněžité plnění, ale pouze plnění v podobě peněžitých částek. Typickými rozhodnutími jsou platební výměry (ust. § 250 odst. 5 DŘ) či následně vyměřené penále (ust. § 251 odst. 3 DŘ). Nejčastějším titulem v daňové exekuci je však výkaz nedoplatků. Podstatou výkazu nedoplatků je souhrn jednotlivých nedoplatků daňového subjektu, tedy shrnutí exekučních titulů jednoho daňového subjektu. Výkaz nedoplatků je vykonatelný až tehdy, jsou-li vykonatelné všechny jednotlivé nedoplatky v něm uvedené. Důvodem pro existenci tohoto titulu je usnadnění činnosti pro správce daně. Ten vede výkaz nedoplatků v evidenci daní, kam zaznamenává vznik, zánik a splnění daňových povinností každého daňového subjektu.¹⁹

Zajímavostí ohledně vykonatelnosti exekučních titulů v daňové exekuci je skutečnost, že téměř všechna rozhodnutí jsou předběžně vykonatelná, tedy vykonatelná bez ohledu na právní moc. Z rozhodnutí se tak stává exekuční titul ihned

¹⁷ JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář*. 4. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, xxvi, 488 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-484-1

¹⁸ Dříve byly exekuční tituly pro vedení daňové exekuce upraveny zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, a to v ust. § 73 odst. 4, kde byla ve výčtu exekučních titulů ještě uvedena „splatná částka zálohy na daň“. Později, když vešel v platnost daňový řád, bylo stanoveno, že pokud nedojde k úhradě této zálohy, jsou dány důvody pro vydání rozhodnutí, kterým je stanoveno peněžité plnění.

¹⁹ LICHNOVSKÝ, O., ONDRÝSEK, R. a kolektiv, *Daňový řád. Komentář*. 2. vydání. Praha : C. H. Beck, 2011, str. 385-390

po marném uplynutí lhůty k plnění bez ohledu na to, zda je předmětné rozhodnutí napadeno opravným prostředkem.²⁰

2.3. Účastníci řízení

Účastníky exekučního či vykonávacího řízení jsou vždy minimálně jeden oprávněný a minimálně jeden povinný. Vždy tak musí existovat někdo, komu náleží určité právo z titulu, a na straně druhé někdo, komu byla uložena tímž titulem odpovídající povinnost.²¹ Samotné vymezení účastníků je pak nutno vztáhnout k dispoziční zásadě, kterou je tento typ řízení ovládán. Jinak řečeno - oprávněným je ten, kdo podal návrh na zahájení exekučního či vykonávacího řízení a jako oprávněný se v návrhu označil a povinným je ten, proti němuž návrh směřuje a je jako povinný v tomto návrhu i označen.²² S tímto je spojena i věcná legitimace účastníků řízení. Aktivně legitimovanou oprávněnou osobou je tedy pouze ten, komu svědčí právo z titulu označeného v příslušném návrhu. Naopak pasivně legitimovanou povinnou osobou je pouze ten, jemuž byla v titulu, který je označen v návrhu, nějaká povinnost uložena. V případě absence aktivní či pasivní legitimace je dán důvod k zamítnutí takového návrhu.²³

Je namístě zde uvést i obecné podmínky pro to, aby osoba mohla být účastníkem řízení. Tou základní je způsobilost být účastníkem řízení tak, jak je vymezena v ust. § 19 OSŘ. Způsobilost být účastníkem řízení má ten, kdo má právní osobnost²⁴ nebo ten, komu zákon způsobilost být účastníkem přiznává. Absence právní osobnosti před začátkem řízení je neodstranitelným nedostatkem procesní podmínky a vede k zastavení exekučního či vykonávacího řízení. Pokud účastník ztratí způsobilost být účastníkem až po zahájení řízení, je třeba nejprve postupovat dle ust. § 107 OSŘ a posoudit, zda je možné v řízení pokračovat s procesními nástupci. Pokud tato možnost není, řízení musí být dle ust. § 107 odst. 5 OSŘ zastaveno. Další obecnou podmínkou být účastníkem řízení je procesní způsobilost dle ust. § 20 odst.

²⁰ CHMELÍK, Milan. Daňová exekuce v Čechách a na Slovensku – aneb slovenské inspirace. *Právní rozhledy: časopis pro všechna právní odvětví*. Praha: C. H. Beck, 2006, č. 11, 400 s.

²¹ SVOBODA, Karel. *Občanský soudní řád: komentář*. Vydání první. xxiii, 848-850 s. ISBN 8074005062

²² Srov. usnesení NS sp.zn.: 20 Cdo 969/2009

²³ Srov. usnesení NS sp.zn.: 21 Cdo 2083/2000

²⁴ Srov. ust. § 15 a násl. NOZ

1 OSŘ, tedy způsobilost samostatně právně jednat, a to v rozsahu své svéprávnosti. Fyzické osoby nabývají plné svéprávnosti dosažením zletilosti, tedy osmnácti let. Předčasně lze nabýt plné svéprávnosti po dosažení věku šestnácti let, a to uzavřením manželství nebo přiznáním svéprávnosti soudem pokud je prokázáno, že osoba je schopna se sama uživit. Právnícké osoby získávají procesní způsobilost v okamžiku jejich vzniku a trvá do jejich zániku.²⁵

V exekučním či vykonávacím řízení však vedle osoby oprávněného a povinného vystupují jako účastníci řízení i jiné osoby, ty se však zpravidla neúčastní celého řízení, ale pouze té části, kde se rozhoduje o jejich právech či povinnostech. Jde například o osobu manžela povinného, dražitele, vydražitele, peněžní ústav, plátce mzdy, věřitele povinného, který přihlásil svou pohledávku, dlužníka povinného, soudního exekutora²⁶ a další. Všechny tyto osoby musí pochopitelně rovněž splňovat výše uvedené podmínky dle občanského soudního řádu.²⁷

Zvláštní postavení má vždy manžel povinného. Účastníkem řízení se stává manžel povinného ve chvíli, kdy dojde k postižení majetkových práv povinného či přímo manžela povinného spadajících do společného jmění manželů. Není tedy pro jeho účastenství rozhodné, zda byl o probíhajícím exekučním či vymáhacím řízení vyrozuměn, postačí, pokud je postižena věc, právo či jiná majetková hodnota povinného náležející do SJM. To znamená, že může dojít i k situaci, v níž účastníkem řízení bude rozvedený manžel povinného, a to v případě, pokud manželství již sice rozvedeno bylo, ovšem stále nedošlo k vypořádání SJM. Manžel povinného se nestává účastníkem pro celé řízení, ale jen pro tu část, v níž jsou jeho majetkové hodnoty postiženy.²⁸ Jelikož zákon rovněž upravuje možnost pro oprávněného uspokojit svoji pohledávku z majetku manžela, který netvoří SJM jen proto, že došlo k jeho zúžení, zrušení či byl jeho vznik vyhrazen až ke dni zániku manželství, je manžel účastníkem i v tomto případě.²⁹ Novelizovaná znění občanského soudního řádu a exekučního řádu od 01. 01. 2013 zacházejí ještě dál a umožňují postihnout i majetek ve formě mzdy či jiného příjmu manžela povinného nebo z účtu u peněžního

²⁵ SVOBODA, Karel. *Občanský soudní řád: komentář*. Vydání první. xxiii, 56-59 s. ISBN 8074005062

²⁶ Soudní exekutor je účastníkem řízení například v té části, kdy je exekučním soudem rozhodováno o jeho nákladech ve smyslu ust. § 87 a násl. EŘ po podání námitek proti příkazu k úhradě nákladů exekuce.

²⁷ KASÍKOVÁ, M. a kol., *Exekuční řád. Komentář*. 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2013, str. 172-175

²⁸ SVOBODA, Karel. *Občanský soudní řád: komentář*. Vydání první. xxiii, 849 s. ISBN 8074005062

²⁹ Srov. usnesení NS sp.zn.: 20 Cdo 238/2003

ústavu manžela povinného.³⁰ Účastenství manžela povinného je tedy čím dál častějším jevem.

Závěrem se lze ještě zmínit o zastoupení účastníků, které je samozřejmě možné, popř. nutné, i v rámci exekučního či vykonávacího řízení. Nutné zastoupení přichází v úvahu například u vymáhání nedoplatku na výživném u nezletilého dítěte, kdy oprávněnou osobou je přímo nezletilé dítě, a tak musí být úkony jeho jménem činěny zákonným zástupcem či opatrovníkem.³¹

³⁰ Srov. ust. § 262a odst. 1 a 2 OSŘ

³¹ Srov. ust. § 22 a násl. OSŘ

3. Soudní exekuce

Civilněprávní exekuce lze rozlišovat podle toho, který z orgánů, k tomu oprávněných, zajišťuje splnění povinnosti vycházející z vykonatelného titulu. Nejprve byly exekuce prováděny pouze soudy prostřednictvím soudních vykonavatelů (zaměstnanců soudu), a to na základě úpravy v občanském soudním řádu a vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy. Počínaje rokem 2001 byla svěřena možnost provádět exekuce rovněž do rukou soudním exekutorům, a to dle úpravy obsažené v zákoně č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, se subsidiárním užitím občanského soudního řádu.

Tím vznikla v České republice tzv. *dvoukolejnost vymáhání pohledávek*, která spočívala v možnosti oprávněného se libovolně rozhodnout, zda vymáhání své pohledávky svěří do rukou soudu či soudního exekutora.³² Tento stav byl zapříčiněn také tím, že okruh titulů vymezených v ust. § 274 OSŘ a ust. § 40 EŘ, o nichž je pojednáno výše, je v podstatě stejný. K předpokládanému poklesu nápadů pro nařízení soudního výkonu rozhodnutí ovšem nedošlo. Soudy naopak byly stále více zahlcovány návrhy na nařízení exekuce. To vše za situace, kdy bylo zřejmé, že ve vymáhání pohledávek oprávněných je mnohem efektivnějším subjektem právě soudní exekutor. Tento stav byl tedy důvodem pro přípravu novelizace občanského soudního řádu a následně i exekučního řádu.³³

Dvoukolejnost měla být ukončena novelou občanského soudního řádu - zákonem č. 396/2012 Sb. s účinností od 1.1.2013. Touto novelou došlo v ust. § 251 OSŘ k taxativnímu vymezení druhů pohledávek, které bylo možno vykonat pouze soudním výkonem rozhodnutí. Dále bylo stanoveno, jaké pohledávky bude možno i nadále vykonat jak prostřednictvím soudu, tak i soudním exekutorem. Tato koncepce vydržela v účinnosti pouhý rok a harmonizační novelou občanského soudního řádu - zákonem č. 293/2013 Sb. s účinností od 1.1.2014 došlo k další změně znění ust. § 251 OSŘ, která dvojkolejnost vymáhání pohledávek pouze do jisté míry omezila. Nově

³² Zřejmě vhodnějším termínem by však byla *více*kolejnost vymáhání pohledávek, protože je nutné vzít do úvah ještě možnost provést výkon rozhodnutí i podle exekučních titulů, jež v té době mohly být vykonány v rámci daňové či správní exekuce.

³³ Srov. Vládní návrh zákona č. 396/2012 Sb.: Důvodová zpráva. Praha: Poslanecká sněmovna, sněmovní tisk 537/0, 2011.

lze výkon rozhodnutí vést podle všech rozhodnutí vydaných v civilních řízeních s výjimkou těch titulů, které se vykonávají ve správním či daňovém řízení. V ust. § 37 odst. 2 písm. b) EŘ je pak taxativně vymezeno, které tituly nemohou být podkladem pro nařízení exekuce. Dvojkolejnost tak v podstatě byla odstraněna jen v oblasti titulů vydaných orgány veřejné moci.³⁴

Jak bylo již zmíněno, mezi exekučním řádem a občanským soudním řádem platí vztah *lex specialis derogat legi generali*, tedy aplikační přednost exekučního řádu. Pouze v případě, že věc není upravena exekučním řádem, anebo je tak výslovně stanoveno, použije se občanský soudní řád.

3.1. Soudní výkon rozhodnutí

V občanském soudním řádu je vykonávací řízení vymezeno v šesté části, která se dále člení na sedm hlav. Zabývají se nařízením a provedením výkonu rozhodnutí, a dále jednotlivými způsoby provedení výkonu rozhodnutí. Vyhláška č. 37/1992 Sb., jednacím řád pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších novel, se věnuje civilněprávním exekucím v deváté části a je rozdělena na pět oddílů, které se věnují obecným ustanovením, které se týkají vykonávacího řízení, resp. postupu soudů při jeho provádění, výkonem rozhodnutí prodeje movitých věcí, výkonem rozhodnutí dražbou nemovitých věcí, výkonem rozhodnutí vyklizením, a jiných způsobů výkonu rozhodnutí.

3.1.1. Předpoklady a náležitosti

Procesní podmínky ve vykonávacím řízení jsou totožné s podmínkami, které platí pro nalézací řízení. Procesní podmínky jsou:

- návrh na nařízení výkonu rozhodnutí (ust. § 261 odst. 1 OSŘ)
- pravomoc soudu (ust. § 251, § 274 OSŘ)
- příslušnost soudu (ust. § 252 OSŘ)
- způsobilost být účastníkem řízení (ust. § 19 OSŘ)
- procesní způsobilost (ust. § 19, § 20, § 254 odst. 1 OSŘ)
- průkaz plné moci (ust. § 24 a násl., § 254 odst. 1 OSŘ)

³⁴ Srov. Důvodová zpráva k zákonu č. 293/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

- překážka věci zahájené (překážka litispendence) (ust. § 83, § 254 odst. 1 OSŘ)
- překážka věci rozsouzené (res iudicata) (ust. § 159a, § 254 odst. 1 OSŘ)

Neodstranitelným nedostatkem podmínky v řízení je:

- nedostatek pravomoci soudu
- nedostatek věcné příslušnosti soudu
- překážka věci zahájené a překážka věci rozsouzené
- nedostatek ve způsobilosti být účastníkem řízení

K odstranitelným nedostatkům podmínky v řízení patří:

- nedostatek procesní způsobilosti
- nedostatek plné moci³⁵

Základní procesní podmínkou pro nařízení výkonu rozhodnutí je bezvadný návrh oprávněného. Jestliže nelze odstranit nedostatek podmínky již v řízení o návrhu, nemůže být výkon rozhodnutí ani zahájen.³⁶ Případné zastavení řízení o návrhu oprávněného se řídí ust. § 43 OSŘ, nikoliv ust. § 268 OSŘ. Z důvodu platnosti dispoziční zásady může být návrh podaný pouze k tomu oprávněným subjektem.

Návrh může být podán v listinné (tedy písemně) nebo elektronické podobě (prostřednictvím datové schránky nebo podepsané zaručeným platným elektronickým podpisem). V zákonem stanovených případech možno podat návrh i ústně do protokolu.³⁷ Návrhy podané v telefaxové nebo elektronické podobě, bez zaručeného elektronického podpisu, musí být do tří dnů od podání, doplněny originálem nebo shodným písemným podáním. Pokud se tak nestane, soud k těmto podání nepřihlíží.

Návrh, kromě náležitostí obsažených v ust. § 42 odst. 4 OSŘ, musí splňovat i formální náležitosti, které jsou stanovené v ust. § 79 odst. 1 OSŘ. Těmito náležitostmi návrhu dle ust. § 261 OSŘ jsou:

- přesná identifikace účastníků řízení (jméno, příjmení, datum narození u fyzických osob, název, sídlo a IČO u právnických osob),

³⁵ TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, xvi, 9 s. Beckovy příručky pro právní praxi. ISBN 8071794899

³⁶ SCHELLEOVÁ, Ilona a Roman LAMKA. *Exekuce v zrcadle právních předpisů*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2007, 31 s. Právo (Key Publishing). ISBN 9788087071366

³⁷ Srov. ust. § 42 odst. 1 OSŘ

- vylíčení rozhodujících skutečností, tedy jakým titulem byla uložena nějaká povinnost, kdy se stal titul vykonatelným, že povinnost nebyla povinným dosud splněna,
- přesné a určité označení povinnosti, která má být výkonem rozhodnutí vynucena (a to včetně příslušenství pohledávky, náhrady nákladů nalézacího řízení, apod.)
- konkrétní určení způsobu výkonu rozhodnutí, jehož nařízení se domáhá
- v závislosti na navrhovaný způsobu výkonu rozhodnutí rovněž označení plátce mzdy, peněžního ústavu či čísla účtu, dlužníka povinného, atd.
- datum vyhotovení návrhu a podpis oprávněného subjektu

3.1.2. Zahájení vykonávacího řízení

Řízení se zahajuje na návrh u místně příslušného okresního soudu. K návrhu musí oprávněný předložit i stejnopis, popř. ověřenou kopii, vykonatelného exekučního titulu, který má být vykonán. Soud následně přezkoumá návrh, zda uvedený způsob provedení je v rozsahu, který postačí k uspokojení pohledávky oprávněného. V případě, že se oprávněný domáhá práva na uložení nepeněžité povinnosti, plyne z povahy exekučního titulu, který způsob je vymáhán.

Soud na základě návrhu oprávněného společně s exekučním titulem vydá usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí příslušným způsobem, které doručí všem účastníkům. Proti tomuto usnesení je možné podat odvolání, tedy přípustný opravný prostředek, a to ve lhůtě 15 dní od jeho doručení. O něm pak rozhodne soud vyšší instance.³⁸

3.1.3. Odklad

Odkladem se rozumí stav řízení, ve kterém soud na určenou dobu přestane na čas v provádění exekuce, nečiní tedy úkony, které směřují k vymožení exekuce. Odklad přichází do úvahy, jestliže je výkon rozhodnutí již nařízený. Občanský soudní řád rozlišuje dva typy situací, na základě kterých se rozlišují důvody pro odklad výkonu rozhodnutí.

³⁸ SCHELLEOVÁ, Ilona a Roman LAMKA. *Exekuce v zrcadle právních předpisů*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2007, 38-40 s. Právo (Key Publishing). ISBN 9788087071366

První situací je návrh na odklad podaný povinným podle ust. § 266 odst. 1 OSŘ, který se někdy označuje jako odklad ze sociálních důvodů. Odložení exekuce pro tento případ chrání zájmy povinného a jeho rodiny. Jde o případy, kdy se povinný ocitl bez své v tíživé životní situaci a provedení exekuce by mělo za následek zvláště nepříznivé následky a oprávněný by nebyl odkladem výkonu rozhodnutí vážně poškozen.³⁹

Ust. § 266 OSŘ přímo nevyklučuje oprávněnému podat návrh, ale neočekává se, že by se sám inicioval odkladem. Podáním návrhu na odklad ze strany oprávněného se zabýval Krajský soud v Ústí nad Labem ve svém usnesení sp.zn.: 12 Co 367/85, kde dospěl k názoru: *“Oprávněnému při výkonu soudního rozhodnutí nenáleží oprávnění podat návrh na odklad soudního výkonu rozhodnutí podle ust. § 266 odst. 1 a 2 OSŘ.”*

Druhým typem je odklad bez návrhu, z úřední moci, ustanovený v ust. § 266 odst. 2 OSŘ.⁴⁰ Jde o častější případ odložení výkonu rozhodnutí, V praxi se tak děje nejčastěji při řízení o zrušení exekučního titulu, kdy je důvodný předpoklad, že výkon rozhodnutí bude zastaven.⁴¹

Pro odklad dle odst. 1 ust. § 266 je nutno kumulativně splnit čtyři základní podmínky. Jak jsem uvedla, prvním důvodem jsou nepříznivé podmínky, které by uvrhly povinného a jeho rodinné příslušníky do tíživé životní situace. Tuto situaci se povinný nepřivodil sám, tedy došlo k ní bez jeho zavinění. Situace, ve které by se povinný ocitl, musí být časově ohraničena, tzv. krátkodobá časová ohraničenost trvání jeho situace. Poslední podmínkou je, aby oprávněný nebyl poškozen odkladem provedení výkonu rozhodnutí. V případě, že by některá z těchto podmínek chyběla, soud podle ust. § 253 odst. 2 OSŘ nařídí k projednání skutkové otázky jednání.⁴²

Odklad je tedy dočasným řešením, o kterém soud vydá rozhodnutí o povolení odkladu. V rozhodnutí by soud měl uvést lhůtu, po kterou je provedení výkonu rozhodnutí odloženo, neuvedení lhůty je sice nedostatkem, ale nebrání účinnosti odkladu, jak uvádí Nejvyšší soud České socialistické republiky ve svém rozhodnutí

³⁹ TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, xvi, 147 s. Beckovy příručky pro právní praxi. ISBN 8071794899

⁴⁰ Srov. ust. § 266 OSŘ

⁴¹ WINTEROVÁ, Alena. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Linde Praha, 2011, 500 s. ISBN 978-80-7201-842-0

⁴² TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, xvi, 149 s. Beckovy příručky pro právní praxi. ISBN 8071794899

sp.zn.: R 21/1981civ. Po uplynutí stanovené lhůty vydá soud vždy rozhodnutí o pokračování v provádění výkonu rozhodnutí. Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek. O odkladu provedení je však přípustný opravný prostředek.⁴³

3.1.4. Zastavení

Dalším z prostředků ochrany povinného je zastavení výkonu rozhodnutí po zahájení řízení, oproti tomu zastavení řízení o návrhu na výkon rozhodnutí je možné pouze před zahájením výkonu rozhodnutí, např. pro nedostatek procesních podmínek, které podmiňují zahájení výkonu rozhodnutí. Zastavit výkon rozhodnutí je možné během celého vykonávacího řízení a může být zastaveno úplně nebo částečně. Důvody, za kterých je možné zastavit výkon rozhodnutí, jsou uvedené v ust. § 268 OSŘ. Soud zastaví vykonávací řízení na návrh nebo i bez návrhu. Dispoziční právo k podání návrhu na zastavení má i oprávněný (na rozdíl od výše uvedeného návrhu na odklad). Návrhem oprávněného je soud vázán ve všech jeho částech a k jeho návrhu soud přistoupí neprodleně. K zastavení řízení není podmínkou nařizovat jednání. Soud tak nařídí jednání pouze za předpokladu, že je nutno provést dokazování ke zjištění sporných skutečností mezi účastníky řízení. Dokazování skutečností při nařízeném jednání se převážně týká případného zastavení dle ust. § 268 odst. 1 písm. g) a h) OSŘ. Samozřejmě za situace, kdy nejsou mezi účastníky sporné významné skutečnosti, není potřeba toto jednání nařídít. Zastavením se ruší úkony směřující k vynucení povinnosti a vedoucí k uspokojení práva oprávněného. Soud v dalším provádění nesmí pokračovat.⁴⁴

Soud vydá usnesení o zastavení, které je vykonatelné doručením účastníkům řízení, včetně třetích osob. Ust. § 177 OSŘ připouští vykonatelnost usnesení až po nabytí právní moci, ale ve většině případů soud neodkládá vykonatelnost tohoto usnesení, naopak je žádoucí, aby se v provádění výkonu rozhodnutí ihned skončilo.⁴⁵ S usnesením o zastavení zanikají účinky generálního inhibitoria, speciálního

⁴³ TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, xvi, 149 s. Beckovy příručky pro právní praxi. ISBN 8071794899

⁴⁴ SVOBODA, Karel. *Občanský soudní řád: komentář*. Vydání první. xxiii, 953-954 s. ISBN 8074005062

⁴⁵ TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, xvi, 155 s. Beckovy příručky pro právní praxi. ISBN 8071794899

inhibitoria a arretestatoria vůči dlužníkům povinného a povinný má volnost nakládat se svým majetkem a právy, které byly výkonem rozhodnutí postiženy.⁴⁶

3.1.5. Náklady

Stejně jako se rozhoduje o nákladech v nalézacím řízení, se rozhoduje o nákladech i v rámci výkonu rozhodnutí.⁴⁷ Povinnost k uhrazení nákladů za výkon rozhodnutí ukládá soud tomu, kdo svým protiprávním jednáním zavinil výkon rozhodnutí, a to tedy povinnému. Soud ve svém usnesení, ve kterém nařizuje výkon rozhodnutí, uloží povinnost povinnému k náhradě nákladů vzniklých oprávněnému. Náhrady nákladů jsou ustanoveny v ust. § 147 až § 150 OSŘ. V usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí však nelze vyčíslit jejich konečnou výši, pouze lze vyčíslit nárok oprávněného, kterému byla částka na základě exekučního titulu přiznaná. Soud ve svém usnesení nestanovuje lhůtu ke splnění povinnosti. Teprve v dalších rozhodnutích o nákladech určuje jejich skutečnou výši.⁴⁸ Konečná výše nákladů výkonu rozhodnutí bude známá až po skončení celého vykonávacího řízení a jejich výše bude záviset na jednotlivých krocích soudu při provádění výkonu rozhodnutí.⁴⁹ Povinný tedy musí uhradit náklady jak oprávněnému, tak soudu. Do uhrazení nákladů oprávněnému patří i odměna za právní zastoupení a soudní poplatek, který oprávněný uhradil.⁵⁰ Zásada povinného k úhradě veškerých nákladů spojených s vykonávacím řízením, které vynaložil oprávněný, je uvedena v ust. § 271 OSŘ.

Náklady, které vzniknou při provádění výkonu rozhodnutí soudu, platí stát. Soud může uložit oprávněnému, pokud u něho nejsou podmínky pro osvobození od soudních poplatků, aby složil zálohu na náklady provedení výkonu rozhodnutí, pod sankcí zastavení zahájeného exekučního řízení.⁵¹ O osvobození od soudních poplatků rozhoduje předseda senátu na návrh oprávněného. Pokud je oprávněnému zamítnut návrh, soud přesto musí zkoumat před uložením povinnosti uhradit náklady, zda

⁴⁶ Srov. ust. § 308 OSŘ

⁴⁷ SVOBODA, Karel. *Občanský soudní řád: komentář*. Vydání první. xxiii, 955 s. ISBN 8074005062

⁴⁸ SCHELLEOVÁ, Ilona a Roman LAMKA. *Exekuce v zrcadle právních předpisů*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2007, 54 s. Právo (Key Publishing). ISBN 9788087071366

⁴⁹ WINTEROVÁ, Alena. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Linde Praha, 2011, 504 s. ISBN 978-80-7201-842-0

⁵⁰ SCHELLEOVÁ, Ilona a Roman LAMKA. *Exekuce v zrcadle právních předpisů*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2007, 54 s. Právo (Key Publishing). ISBN 9788087071366

⁵¹ Srov. ust. § 270 OSŘ

nejsou zjištěné předpoklady u oprávněného pro úplné nebo částečné osvobození od soudních poplatků. Jiným způsobem řeší náhrady nákladů soud, dojde-li k zastavení výkonu rozhodnutí. K zastavení může dojít z několika důvodů a z podnětu nejen povinného. Soud proto může v krajním případě i uložit oprávněnému vrátit to, co povinný na nákladech zaplatil.⁵²

3.1.6. Způsoby provedení výkonu rozhodnutí

Výkon rozhodnutí je vedený buď na peněžité plnění, nebo na nepeněžité plnění. Způsobem provedení výkonu rozhodnutí rozlišujeme, co je přesně postihováno. Při vymáhání peněžitých plnění si oprávněný volí sám způsob provedení a zákon předpokládá informovanost oprávněného o stavu jeho financí, na základě kterých volí způsob provedení výkonu rozhodnutí.⁵³ Oprávněný tedy musí v návrhu uvést způsob výkonu provedení, pokud tak neučiní, je návrh vadný a soud vyzve k jeho doplnění. Výčet způsobů provedení je taxativní a je uvedený v ust. § 258 OSŘ.

Pro peněžitá plnění jsou způsoby provedení výkonu rozhodnutí tyto:

- srážkami ze mzdy (ust. § 276 – § 302)
- příkázáním pohledávky (ust. § 303 – § 320ab)
- správou nemovité věci (ust. § 320b – § 320j)
- prodejem movitých věcí (ust. § 323 – § 334)
- prodejem nemovitých věcí (ust. § 335 – § 338a)
- postižením závodu (ust. § 338f – § 338zr)
- zřízení soudcovského zástavního práva k nemovitým věcem (ust. § 338b – § 338e)

Pro nepeněžitá plnění tyto způsoby:

- vyklizení
- odebrání
- rozdělení společné věci
- provedení prací a výkonů

⁵² SCHELLEOVÁ, Ilona a Roman LAMKA. *Exekuce v zrcadle právních předpisů*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2007, 54 s. Právo (Key Publishing). ISBN 9788087071366

⁵³ WINTEROVÁ, Alena. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Linde Praha, 2011, 484 s. ISBN 978-80-7201-842-0

3.2. Exekuce prováděná soudním exekutorem

Zákon č. 121/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, exekuční řád, vstoupil v platnost v roce 2001 a jeho cílem se předpokládalo zvýšení efektivity vymáhání. Předpokládalo se usnadnění oprávněným osobám domoci se svého plnění od povinných osob snazší a kratší cestou než prostřednictvím soudního vymáhání. Proto se vytvořila nová právnická profese, a to soudní exekutor. Soudní exekutor je občan České republiky, který je plně svéprávný, bezúhonný, má získané vysokoškolské vzdělání v oboru právo na veřejné vysoké škole v České republice, vykonal alespoň tříletou exekutorskou praxi a složil exekutorskou zkoušku.

Exekuční řád se skládá z dvanácti hlav: základní ustanovení, exekutor, exekuční činnost, způsoby provedení exekuce, další činnost exekutora, náklady exekuce, odměna exekutora, manipulace se spisy a jejich úschova, samospráva exekutorů, kárná odpovědnost exekutora, zvláštní ustanovení o doručování, evidence exekucí.

Důležitou skupinou předpisů jsou stavovské předpisy Exekutorské komory České republiky, do nichž patří Kancelářský a Organizační řád. Organizační řád se člení do devíti částí a zabývá se organizací, rozvržením jednotlivých orgánů Exekutorské komory. Kancelářský řád se člení do tří částí a zabývá se formálním označením písemností a exekutorskými zápisy. Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 329/2008 Sb., o centrální evidenci exekucí stanovuje náležitosti zápisu údajů do veřejně přístupného informačního systému. Centrální evidence exekucí je veřejný seznam a každý, ať je či není účastníkem řízení, po zaplacení příslušného poplatku, má právo na sdělení údajů obsažených v tomto seznamu.

3.2.1. Předpoklady a náležitosti

V exekučním řízení platí zásada dispoziční, proto musí být řízení zahájeno na návrh. Předpokladem pro zahájení exekuce je vykonatelný exekuční titul, na jehož základě oprávněný podá návrh soudnímu exekutorovi. Oprávněný si sám zvolí soudního exekutora, bez ohledu na místo bydliště. Místní příslušnost platí pouze pro soud, který exekuční titul vydá. Soudní exekutor nesmí návrh odmítnout (s výjimkami uvedenými v EŘ) a exekuční soud ho musí, podle ust. § 45 EŘ, pověřit

provedením exekuce. Podle ust. § 28 EŘ se úkony soudního exekutora považují za úkony exekučního soudu.

Ust. § 38 EŘ stanovuje náležitosti návrhu na nařízení exekuce. Na rozdíl od návrhu na nařízení exekuce podaného u soudu, v návrhu podaném u soudního exekutora se neuvádí způsob provedení exekuce. Oprávněný si však sám může určit způsob provedení exekuce nebo si naopak může určit, jaký způsob provedení nechce.

Návrhu musí obsahovat tyto náležitosti:

- označení soudního exekutora a jeho sídla
- jméno, příjmení a bydliště účastníků
- povinnost, která má být vymožena
- přesné označení exekučního titulu
- údaj o tom, zda povinný něco uhradil

K návrhu musí být připojený originál nebo úředně ověřená kopie exekučního titulu s potvrzenou vykonatelností nebo stejnopis notářského nebo exekutorského zápisu.

Ust. § 36 EŘ je obdobou ust. § 255 a § 256 OSŘ. V ust. § 36 EŘ je vymezeno, že účastníky řízení jsou oprávněný a povinný. Pokud je v exekučním příkazu postižena součást společného jmění manželů, je pro tuto část účastníkem i manžel povinného.

3.2.2. Zahájení exekučního řízení

Exekuční řízení prováděné soudním exekutorem se zahajuje na návrh oprávněného, tedy dnem přijetí návrhu soudním exekutorem. Řízení bez návrhu lze zahájit pouze podle ust. § 66 odst. 4 EŘ, a to na majetek obmeškaného vydražitele, který nezaplatil nevyšší podání ani v určené lhůtě soudem, která nesmí být delší než jeden měsíc. S velkou exekuční novelou účinnou od 1.1.2013 přišly změny související se zahájením exekuce, a to za účelem zrychlení celého vymáhacího procesu. V řízeních zahájených do 31.12.2012 oprávněný podal návrh a exekutor musel do patnácti dnů požádat soud o vydání usnesení o nařízení exekuce, kde byl označený exekutor, který prováděl exekuci. Dalším krokem bylo zaslat povinnému usnesení společně s návrhem na nařízení exekuce a výzvou ke splnění vymáhané

povinnosti, oprávněnému a jeho právnímu zástupci pouze usnesení o nařízení exekuce. Tento postup byl dosti zdlouhavý, a to z důvodu nepřebírání pošty povinným, pokud mu nebylo doručeno přímo do vlastních rukou a použila se tzv. fikce doručení. Poté se jeho písemnosti ještě vyvěsily na veřejnosti přístupné úřední desce soudního exekutora. Pro zpravomocnění usnesení o nařízení bylo nutné ještě zaslat exekučnímu soudu příslušné doručky od usnesení o nařízení exekuce a čekat, než soud právní moc vyznačí. Z důvodu přehlčení soudů byl tento proces dále prodlužován a nebyly výjimkou urgencye soudu soudním exekutorem o vyznačení právní moci.

Nová úprava účinná od 1.1.2013 je v tomto ohledu nohem rychlejší, už z důvodu, že doložku provedení exekuce si vyznačuje sám exekutor nikoliv soud. Účast soudu se při zahájení exekučního řízení omezuje pouze na vydání příslušného pověření k provedení exekuce. Platí stejná lhůta od podání návrhu, do patnácti dní je exekutor povinen požádat exekuční soud o vydání pověření k vedení exekuce na elektronickém formuláři prostřednictvím datové schránky. Pověření není soudním rozhodnutím, a proto se nezasílá účastníkům řízení.

Zmiňovaná lhůta patnácti dní počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy došel exekuční návrh soudnímu exekutorovi a je zachována, pokud je patnáctým dnem odeslána žádost o pověření. V případě absence stanovených náležitostí se tato lhůta nebere v úvahu a začne běžet, jakmile jsou vady návrhu odstraněny. Patnáctidenní lhůta se vztahuje i na dobu, ve které soud musí vydat pověření.⁵⁴ Pokud soud nevydá pověření z důvodu nevyhovujícímu návrhu, zastaví řízení, odmítne nebo zamítne exekuční návrh nebo udělí soudnímu exekutorovi závazný pokyn ve smyslu ust. § 43a odst. 6 EŘ. Soudní exekutor může začít zjišťovat majetek povinného ihned po obdržení pověření k vedení exekuce a na základě svých zjištění pak rozhoduje o způsobu provedení exekuce a vydává příslušné exekuční příkazy.⁵⁵

Další procesní lhůtou související s exekučním řízením je patnáctidenní lhůta, která běží od udělení pověření a slouží k zaslání vyrozumění o zahájení exekuce oprávněnému. Povinného se tato lhůta netýká, jemu se vyrozumění zasílá nejpozději s prvním exekučním příkazem spolu s kopií exekučního titulu a exekučního návrhu.

⁵⁴ KASÍKOVÁ, M. a kol., *Exekuční řád. Komentář*. 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2013, str. 248-250

⁵⁵ TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, xvi, 773 s. Beckovy příručky pro právní praxi. ISBN 8071794899

Se zmiňovanou novelou exekučního řádu se vyrozumění o zahájení exekuce zasílá společně s výzvou ke splnění vymáhané povinnosti. Pravidla doručování se řídí ust. § 45 a násl. OSŘ. Od doručení výzvy s vyrozuměním běží třicetidenní lhůta, která umožňuje zaplacení celé pohledávky, včetně snížených paušálních nákladů a odměny exekutora.⁵⁶ Mnoho dlužníků spoléhá na to, že do třiceti dnů stačí zaplatit pouze jistina a bude se jich týkat tato „sleva“. To je bohužel častým omylem, kterého se povinní dopouští. Exekuce musí být kompletně uhrazena nejdéle poslední den lhůty, peníze tak musejí být na účtu exekutora, nestačí je zaslat poslední den, aby došly později.

Po doručení vyrozumění nesmí povinný nakládat s veškerým svým majetkem, včetně majetku patřící do společného jmění manželů, v jeho neprospěch a chováním takovým, které by vedlo ke snížení hodnoty majetku. Výjimky jsou uvedeny v ust. § 44a odst. 1 EŘ. Příkladem je obstavení účtu u peněžního ústavu, kdy povinný má nárok vybrat si ze svého obstaveného účtu částku v hodnotě dvojnásobného životního minima. Toto opatření je procesní institut tzv. generální inhibitorium upravené v ust. § 44a EŘ. Tento institut zakazuje nakládat povinnému, pod sankcí relativní neplatnosti, s veškerým svým majetkem, tzn. podle ust. § 44a odst. 1 EŘ je právní úkon platný, pokud se jeho neplatnosti nedovolá exekutor, oprávněný a přihlášení věřitelé, aby zajistili vymožení své pohledávky. Pokud povinný nezaplatí celou částku exekuce a nepodá návrh na zastavení do třiceti dnů od doručení výzvy, vyznačí exekutor doložku o provedení exekuce.

3.2.3. Exekuční příkaz

Exekuční příkaz je rozhodnutí vydané exekutorem, případně exekutorským kandidátem⁵⁷, které má stejnou povahu jako usnesení vydaná soudem v rámci výkonu rozhodnutí.⁵⁸ U exekucí zahájených do 31.12.2012 lze vydávat exekuční příkazy po vydání usnesení o nařízení exekuce, u řízení zahájených od 1.1.2013 až po vydání pověření k vedení exekuce příslušným exekučním soudem. Proti exekučnímu příkazu se nelze nijak odvolat a námitka proti způsobu provedení není na místě. Případnou námitku lze pouze uplatnit v návrhu na zastavení exekuce podle ust. § 55 odst. 1

⁵⁶ Srov. ust. § 44 EŘ

⁵⁷ Srov. ust. § 16 EŘ

⁵⁸ Srov. ust. § 47 EŘ

EŘ.⁵⁹ Exekutor si sám dle svého uvážení zvolí způsob provedení exekuce a uvede ho v exekučním příkazu, který kvůli svému vyznačení právní moci, musí být zaslán oprávněnému, povinnému, příp. manželé povinného a poddlužníkovi povinného. S novelou provedenou zákonem č. 133/2006 Sb. bylo doplněno do ust. § 47 odst. 1 EŘ ustanovení, které stanovuje, aby exekutor dbal na přiměřenost rozsahu prováděné exekuce v poměru vymáhané částky. Exekutor není nijak vázán ve svém postupu ani již vydaným exekučním příkazem. Pokud se po jeho vydání ukáže zvolený způsob neefektivní, může exekutor zrušit exekuční příkaz svým usnesením. Usnesení o zrušení exekučního příkazu musí zaslat všem účastníkům řízení, kterým byl zaslán původní exekuční příkaz. Ani proti usnesení o zrušení exekučního příkazu není přípustné odvolání.⁶⁰

Exekuční řád stanovuje podmínky, za kterých nelze provést exekuci, tyto podmínky jsou uvedeny v ust. § 47 odst. 2 EŘ. Náležitosti a výrok exekučního příkazu jsou pak uvedeny v ust. § 48 a § 49 EŘ,

Po vydání exekučního příkazu je generální inhibitorium doplněno speciálními inhibitorii a arrestatorii, které zakazují nakládání se specifickým majetkem. Speciální inhibitorium je upravené v ust. § 47 odst. 5 EŘ a vztahuje se ke konkrétně určeným věcem a právům, které jsou postiženy v exekučním příkazu. Speciální inhibitorium bývá často doplněno arrestatoriem pro poddlužníka povinného, tedy zákazem dlužníka povinného nakládat s pohledávkou povinného tak, aby mu ji vyplatil, započel ji nebo s ní jiným nezákonným způsobem nakládal.⁶¹ V praxi půjde nejčastěji o exekuční příkaz srážkami ze mzdy, kde adresátem arrestatoria je plátce mzdy nebo o peněžní ústav v případě exekučního příkazu příkázáním pohledávky z účtu povinného. Účinky arrestatoria nastávají dříve, než účinky speciálního inhibitoria, a to z toho důvodu, že exekuční příkaz je zasílán nejdříve dlužníkovi povinného a teprve až poté samotnému povinnému. Toto vyplývá z logiky věci, kdy je pochopitelně nežádoucím stavem, aby se o exekučním příkazu

⁵⁹ TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, xvi, 773 s. Beckovy příručky pro právní praxi. ISBN 8071794899

⁶⁰ Srov. ust. § 268 odst. 4 OSŘ

⁶¹ HENDRYCH, Dušan a Josef FIALA. *Právní slovník*. 3. podstatně rozš. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, xxii, 1459 s. Beckovy odborné slovníky. ISBN 9788074000591

dozvěděl povinný před plátcem mzdy, popř. peněžním ústavem a mohl stále nakládat se svým majetkem. Povinný se tak často o exekuci dozvídá od dlužníka povinného.⁶²

3.2.4. Odklad

Návrh na odklad provedení exekuce podává povinný nebo o něm může rozhodnout exekuční soud či přímo soudní exekutor. Exekuční řád uvádí dva typy důvodů pro odklad exekuce. Prvním důvodem jsou důvody uvedené v ust. § 266 odst. 1 OSŘ. Druhým důvodem pak podle ust. § 54 odst. 6 EŘ, pokud je očekáváno, že exekuce bude zastavena, o tomto důvodu se rozhoduje bez i bez návrhu. O odkladu exekuce je možno rozhodnout až po pověření exekutora k vedení exekuce. O návrhu na odklad musí exekutor rozhodnout bez zbytečného odkladu, a pokud mu nevyhoví do sedmi dnů od jeho, postoupí jej k rozhodnutí exekučnímu soudu, který do patnácti dnů o odkladu rozhodne sám. Usnesení o odkladu se zasílá všem účastníkům řízení a je proti němu přípustný opravný prostředek.⁶³ V usnesení musí být uvedena doba, na kterou se exekuce odkládá, pokud není uvedena doba, jednalo by se fakticky o zastavení exekuce.⁶⁴ Do vydání rozhodnutí o odkladu nečiní exekutor žádné kroky směřující k provedení exekuce, nejde - li o návrh, který úmyslně zdržuje provádění exekuce. Pokud však návrh neobsahuje náležitosti, jaké má mít, nelze o návrhu věcně rozhodnout a exekutor ho odmítne.⁶⁵ Na rozdíl od výkonu rozhodnutí dle občanského soudního řádu se při exekuci nevydává rozhodnutí o pokračování v exekuci. Po uplynutí doby odkladu exekutor prostě pokračuje v provádění exekuce, přičemž nerozlišuje důvod pro odklad.⁶⁶

3.2.5. Zastavení

Od novely č. 396/2012 Sb. je návrh na zastavení exekuce jediným možným opravným prostředkem proti vedení exekuce. Zásadní novelou byl již zákon č. 280/2009 Sb., kdy přišla změna orgánu, který měl pravomoc rozhodnout o zastavení

⁶² VALENTA, Jan. *Právní rádce*: Postihuj co nejrychleji vše, co se dá?. [online]. 2008 [cit. 2015-03-18]. Dostupné z: <http://pravniradce.ihned.cz/c1-26019950-postihuj-co-nejrychleji-vse-co-se-da>

⁶³ SCHELLEOVÁ, Ilona a Roman LAMKA. *Exekuce v zrcadle právních předpisů*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2007, 48 s. Právo (Key Publishing). ISBN 9788087071366

⁶⁴ Srov. ust. § 54 EŘ

⁶⁵ SCHELLEOVÁ, Ilona a Roman LAMKA. *Exekuce v zrcadle právních předpisů*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2007, 48 - 49 s. Právo (Key Publishing). ISBN 9788087071366.

⁶⁶ KASÍKOVÁ, M. a kol., *Exekuční řád. Komentář*. 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2013, str. 333-336

exekuce. Do té doby o zastavení exekuce rozhodoval pouze soud, avšak s účinností této novely rozhoduje o zastavení exekuce již i soudní exekutor, a to za předpokladu, že s tím všechny strany souhlasí. Soud tedy i nadále rozhoduje ve sporných situacích, kdy zpravidla oprávněný nesouhlasí s návrhem povinného na zastavení exekučního řízení a exekutor po obdržení stanovisku oprávněného postoupí návrh na zastavení, s celým exekučním spisem, exekučnímu soudu. S novelou došlo k další změně, a to k uvedení patnáctidenní lhůty, ve které může povinný podat návrh na zastavení, a to ode dne, kdy se dozvěděl o důvodu zastavení. Návrh na zastavení exekuce může podat jak oprávněný, tak povinný. Návrh musí obsahovat skutečnosti, které vedou účastníka k zastavení a také musí mít všechny obecné náležitosti a musí být srozumitelný, jinak ho v případě neoprávnění exekutor usnesením odmítne. Exekutor po doručení návrhu na zastavení vyzve usnesením ostatní účastníky, aby se ve lhůtě vyjádřili k návrhu a na podporu svých tvrzení označili důkazní prostředky.⁶⁷ Lhůta k vyjádření účastníků není stanovena a lze ji na žádost i prodloužit, zpravidla ji exekutor stanoví podle náročnosti obsahu návrhu a složitosti exekučního řízení. Účastníci se nemusí k výzvě vyjadřovat, ale jeho nečinnost bude brána jako souhlas se zastavením exekuce.⁶⁸ Pokud účastníci souhlasí se zastavením exekuce, exekutor vydá usnesení o zastavení exekuce, jestliže nesouhlasí se zastavením, exekutor postoupí návrh nejpozději do třiceti dnů od uplynutí lhůty k vyjádření exekučnímu soudu k rozhodnutí. Do doby, než rozhodne o návrhu exekuční soud, se mohou provádět úkony směřující k provedení exekuce. Pouze kdyby byl návrh na zastavení podán ve lhůtě dle ust. § 46 odst. 6 EŘ mu je přiznán odkladný účinek.⁶⁹

Rozhodnout o zastavení exekuce lze i bez návrhu. Důvodem často bývá neefektivnost vymáhání, nemajetnost povinného nebo pro bezvýslednost exekuce. Konečné slovo tu zde má oprávněný, pokud nesouhlasí se zastavením, exekutor může požádat exekuční soud o rozhodnutí.⁷⁰

3.2.6. Náklady

⁶⁷ Srov. ust. § 55 EŘ

⁶⁸ Srov. ust. § 101 odst. 4 OSŘ

⁶⁹ KASÍKOVÁ, M. a kol., *Exekuční řád. Komentář*. 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2013, str. 342-343

⁷⁰ Srov. ust. § 55 odst. 4 EŘ

Odpověď na otázku co všechno spadá pod náklady exekuce a oprávněného, najdeme v ust. § 87 odst. 1 a 2 EŘ. Náklady exekuce jsou odměna exekutora, náhrada paušálně určených či účelně vynaložených hotových výdajů, náhrada za ztrátu času, náhrada za doručení písemností, a je-li exekutor plátcem daně z přidané hodnoty, je nákladem exekuce rovněž příslušná daň z přidané hodnoty. Náklady spojené s exekucí a náklady oprávněného hradí v zásadě povinný. Tento postup se vztahuje na úspěšné vymáhání exekuce. V případě zastavení exekuce, hradí náklady exekuce ten, kdo zastavení zavínil. Na rozdíl od nákladů ve výkonu rozhodnutí, v exekuci, která byla zastavena pro nemajetnost povinného, hradí paušální výdaje exekutora oprávněný.

Výši svých nákladů a nákladů oprávněného v exekučním řízení exekutor určí ve specifické procesní formě, a to příkazem k úhradě nákladů exekuce (používá se zkratka „PUNE“). Náklady stanovené v PUNE jsou určeny k vymožení exekutorem v již zahájené exekuci a nejsou podkladem pro zahájení nového exekučního řízení. V probíhající exekuci lze PUNE uplatnit i jako podklad pro uhrazení nákladů v probíhajícím insolvenčním řízení nebo při prodeji nemovité věci či podniku v dražbě pořádané jiným soudním exekutorem, či v rámci dědického řízení.⁷¹

Proti PUNE může účastník podat námitky do 8 dnů od jeho doručení. Aktivní legitimaci k podání námitek má oprávněný i povinný. Pokud exekutor námitkám plně nevyhoví a PUNE nezruší v celém rozsahu, postoupí námitky exekučnímu soudu, který o nich rozhodne do patnácti dnů a rozhodnutí zašle exekutorovi, oprávněnému a povinnému, proti němuž není možné podat opravný prostředek.⁷²

3.2.7. Způsoby provedení exekuce

Exekuci ukládající zaplacení peněžité částky lze provést:

- srážkami ze mzdy a jiných příjmů
- příkázáním pohledávky
- prodejem movitých a nemovitých věcí
- postižením závodu
- správou nemovité věci

⁷¹ KASÍKOVÁ, M. a kol., *Exekuční řád. Komentář*. 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2013, str. 498

⁷² Srov. ust. § 88 EŘ

- pozastavením řídičského oprávnění

Způsob exekuce povahy uložené povinnosti ukládající jinou než peněžní povinnost:

- vyklizením
- odebráním věci
- rozdělením společné věci
- provedením prací a výkonů⁷³

S novelou exekučního řádu přišla zásadní změna týkající se průběhu zahájení exekučního řízení. Zavádí se nový institut spojení věcí, který je upraven podle ust. § 37 odst. 3 a 4 EŘ, kde přímo stanovuje podmínky, za kterých je nutné spojit jednotlivá exekuční řízení. Pokud oprávněný podá více návrhů, kde je uvedený tentýž povinný a zároveň všechny tyto návrhy jsou podané u téhož soudního exekutora, a několik oprávněných podá návrh proti témuž povinnému u stejného exekutora. Nepovinně lze spojit exekuční řízení, jeden nebo více oprávněných podá návrh proti stejnému povinnému u různých soudních exekutorů.

Další změna nastala s příchodem nového institutu předražky, který umožňuje navrhovateli předražku získat vydraženou nemovitou věc, kterou vydražil někdo jiný, pokud do patnácti dnů od vydražení podá návrh o předražku, kde uvede, že chce vydraženou věc nabýt alespoň o čtvrtinu více, než bylo nejvyšší podání, a tím přeplatí vydražitele. Ustanovení pamatuje na ochranu vydražitele a vydražitel má šanci nabýt vydraženou věc zpět, pokud do tří dnů od výzvy alespoň dorovná výši předražku, tak se stává vlastníkem věci vydražitel.⁷⁴

Novinkami je možnost provedení soupisu věcí „od stolu“ týkající se exekučního příkazu prodejem movitých věcí a vydražení práv k podílu obchodní společnosti a družstvu a nový způsob provedení, možnost správy podniku a nemovité věci. Dále výkonu rozhodnutí prodejem podniku se nahrazuje výkonem rozhodnutí postižením majetku⁷⁵

⁷³ Srov. ust. § 59 EŘ

⁷⁴ BERÁNEK, Petr Mgr. a Daniel Mgr. Ing. ZEJDA. *Předražek*. [online]. 2013 [cit. 2015-03-19]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/predrazek-91739.html>

⁷⁵ Novela občanského soudního řádu a exekučního řádu – tichá revoluce v přístupu k soudní ochraně práv. *Právní rozhledy: časopis pro všechna právní odvětví*. Praha: C. H. Beck, 2011, č. 23. DOI: 1211-4405

4. Správní exekuce

Jedním z úkolů „*dobré správy*“ je starat se o povinnosti uložené správními orgány tak, aby byly včas a řádně splněny. Nesplní-li je dobrovolně subjekt správního řízení, je správní orgán oprávněn tuto povinnost vymáhat, a to způsobem nuceného plnění, tedy v rámci správní exekuce.⁷⁶ Nucené vymáhání ve správní exekuci, která je nepostradatelnou složkou činnosti veřejné správy, představuje tedy závěrečné studium, správního řízení.

Správní exekuce se od správního rozhodování odlišuje svými formami a provádí se exekučními úkony.⁷⁷ Podle povahy plnění, uložené v exekučním titulu, správní řád rozlišuje exekuci rovněž na peněžítá nebo nepeněžítá plnění. Správní exekuce je upravena v části druhé hlavy XI. zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění, pro nepeněžítá plnění a pro exekuci vedenou na peněžítá plnění platí úprava pro postup správu daní od ust. § 175 - § 232 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve třetí části páté hlavy. Exekuci může provést i soudní exekutor, pokud je o to požádán správním orgánem nebo oprávněným.⁷⁸

4.1. Správní exekuce dle správního řádu

Správní řád se věnuje postupu ve správní exekuci a nepoužije se na občanskoprávní, obchodněprávní a pracovněprávní úkony prováděné správními orgány a nevěnuje se vztahům mezi orgány téhož územního samosprávního celku při výkonu exekuce.⁷⁹ Vymáhání v rámci správní exekuce na nepeněžítá plnění lze uskutečnit pouze proti povinnému. Výjimečně lze tuto povinnost převést na někoho

⁷⁶ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: obecná část*. 8. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012, xxxiv, 399 s. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7179-254-3

⁷⁷ SKULOVÁ, Soňa. *Správní právo procesní*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 325-326 s. ISBN 978-80-7380-110-6

⁷⁸ JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář*. 4. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, xxvi, 490 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-484-1

⁷⁹ GROSSOVÁ, Marie. *Exekuce na peněžítá plnění v současné právní praxi: podle stavu k 1.1.2007*. 5. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2007, 33 s. ISBN 978-80-7201-621-1

jiného.⁸⁰ V případě smrti povinného po nařízení exekuce, lze vymáhat jen proti dědici jeho majetku nebo jeho zákonnému zástupci.⁸¹

4.1.1. Předpoklady a náležitosti

Správní řád obsahuje, v případě exekuce na nepeněžitá plnění, vlastní předpoklady exekuce. Důležitým předpokladem je příslušný exekuční správní orgán, který je upraven v ust. § 107 SpŘ. Exekučním orgánem je ten orgán, který vydal z moci úřední rozhodnutí nebo smír v prvním stupni a zároveň je orgánem moci výkonné. V případě, že rozhodnutí nebo smír vydal obecní úřad, krajský úřad nebo jiný orgán územního samosprávného celku, stává se rovněž exekučním orgánem. Ust. § 107 odst. 2 SpŘ uvádí, že pokud jiný správní orgán, který rozhodnul v prvním stupni, požádá o provedení exekuce obecní úřad obce s rozšířenou působností, obecní úřad exekuci provede. Obecní úřad musí být ve správním obvodu jiného správního orgánu, který ho o provedení exekuce požádal.

Dalším nutným předpokladem je, aby nedošlo k uplynutí prekluzivní lhůty. Po jejím uplynutí zaniká nejen nárok, ale i právo jako takové. Tyto lhůty se nijak neprodłużují a jejich běh se nepřerušuje. Exekuční správní orgán může nařídit exekuci do pěti let poté, co měla být lhůta uvedená v exekučním příkazu dobrovolně splněna. Samotné provádění nesmí přesáhnout lhůtu deseti let od možnosti dobrovolného splnění povinnosti.⁸² Dalšími procesními podmínkami jsou existence účastníků řízení, exekučního titulu a nesplnění povinnosti uložené exekučním orgánem.⁸³

4.1.2. Zahájení správní exekuce

Správní exekuce se zahajuje z moci úřední, na návrh oprávněné strany nebo žádostí jiného správního orgánu podle ust. § 107 odst. 2 SpŘ. Exekuční orgán může ještě před nařízením samotné exekuce umožnit povinnému, aby dobrovolně splnil

⁸⁰ Srov. ust. § 108 SpŘ

⁸¹ SKULOVÁ, Soňa. *Správní právo procesní*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 336 s. ISBN 978-80-7380-110-6

⁸² JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář*. 4. vyd. Praha: C.H. Beck, 2013, xxvi, 496-497 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 9788074004841

⁸³ GROSSOVÁ, Marie. *Exekuce na peněžitě plnění v současné právní praxi: podle stavu k 1.1.2007*. 5. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2007, 40 s. ISBN 978-80-7201-621-1

svoji nepeněžitou povinnost, a to prostřednictvím exekuční výzvy.⁸⁴ Exekuční výzva je jakýsi poslední pokus exekučního orgánu, nabídnou povinnému možnost k dobrovolnému splnění uložené povinnosti. V dobrovolně zaslané výzvě vymezí exekuční orgán nepeněžitou povinnost, která má být splněna, exekuční titul na základě, kterého se vymáhá a určí náhradní lhůtu, do kdy má být nepeněžitá povinnost splněna.⁸⁵ Po marném uplynutí dobrovolné lhůty ke splnění, vydá exekuční orgán exekuční příkaz, a tím zahájí exekuční řízení.

4.1.3. Exekuční příkaz

Vydáním exekučního příkazu, který má formu usnesení, je zahájeno exekuční řízení. Toto usnesení obsahuje, kromě obecných náležitostí uvedených v ust. § 68 SpŘ, označení exekučního titulu, vymezení povinnosti, která má být splněna, způsob provedení exekuce, věci a práva, která mají být postiženy. Proti exekučnímu příkazu není možné podat odvolání, ale lze proti němu podat námitky. Ty však, s výjimkou vyklizení, nemají odkladného účinku. Exekuční příkaz se doručuje povinnému, případně manželovi povinného, pokud je postižen i jeho majetek a dalším osobám, kterým plyne z exekučního příkazu nějaká povinnost.

4.1.4. Odklad

Exekuční správní orgán může usnesením na návrh povinného, nebo i bez návrhu, exekuci odložit, případně přerušit probíhající exekuci, a to ze závažných důvodů. Návrhu povinného vyhoví exekuční orgán zejména tehdy, pokud je pravděpodobné, že ten svoji povinnost splní nejpozději ve stejné lhůtě, v jaké by došlo k provedení daného způsobu exekuce exekučním orgánem a účel exekuce tím nebude zmařen.⁸⁶ Návrh podaný povinným musí splňovat náležitosti podle ust. § 37 SpŘ a musí být doručen exekučnímu správnímu orgánu, který exekuci provádí. Z moci úřední přichází odklad v úvahu, pokud je zde předpoklad, že dojde k zastavení exekučního řízení, např. pro zrušení exekučního titulu.⁸⁷ I když výčet důvodů pro

⁸⁴ Srov. ust. § 109 SpŘ

⁸⁵ SKULOVÁ, Soňa. *Správní právo procesní*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 338 s. ISBN 978-80-7380-110-6

⁸⁶ Tamtéž, str. 339.

⁸⁷ Srov. ust. § 115 SpŘ

odklad nebo přerušení je pouze demonstrativní, exekuční orgán tedy může rozhodnout i z jiných závažných důvodů, přesto musí exekuční orgán dbát na jednotnost okolností v rámci řízení, aby tak nevznikaly důvodné rozdíly mezi stejnými případy.

V usnesení o odkladu musí odložení nebo přerušení exekuce exekuční orgán řádně odůvodnit.⁸⁸ Proti tomuto usnesení se navíc nelze odvolat, možným opravným prostředkem je podání námitek.⁸⁹ Pominou-li důvody, které byly rozhodné pro odklad exekuce, nevydává se již žádné další usnesení o pokračování exekuce, exekuční orgán pouze vyrozumí účastníky řízení o pokračování.

Rozdíl mezi odložením a přerušením exekuce zůstává mnohdy nejasným. Podle důvodové zprávy vládního návrhu SpŘ je odklad vysvětlený jako odložení v jejím průběhu provádění a přerušení se použije tam, kde exekuce nebyla nařízena exekučním příkazem.⁹⁰

4.1.5. Zastavení

Nastanou-li důvody pro zastavení exekuce uvedené v ust. § 115 SpŘ, exekuční orgán musí exekuci usnesením zastavit, není na jeho úvaze, zda exekuci zastavit či nikoliv.⁹¹

Jedná se o tento výčet důvodů:

- po nařízení exekuce povinnost zanikla,
- po nařízení exekuce zaniklo právo provádět exekuci nebo byl zrušen exekuční titul, který je podkladem pro exekuci,
- o zastavení exekuce požádal ten, na jehož žádost podle ust. § 110 písm. b) a c) SpŘ byla exekuce nařízena,
- průběh exekuce ukazuje, že by její pokračování bylo spojeno s mimořádnými nebo nepoměrnými obtížemi,

⁸⁸ JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář*. 4. vyd. Praha: C.H. Beck, 2013, xxvi, str. 505, Beckova edice komentované zákony. ISBN 9788074004841

⁸⁹ Srov. ust. § 117 SpŘ

⁹⁰ SKULOVÁ, Soňa. *Správní právo procesní*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 339 s. ISBN 978-80-7380-110-6

⁹¹ JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář*. 4. vyd. Praha: C.H. Beck, 2013, xxvi, str. 510-512, Beckova edice komentované zákony. ISBN 9788074004841

- zjistí-li se, že exekuce byla nařízena k vymožení neexistující povinnosti nebo vůči neexistujícímu povinnému,
- provedení exekuce je nepřípustné, protože před nařízením exekuce existoval důvod, pro který exekuci nebylo možno provést, nebo
- je provedení exekuce nepřípustné, protože po jejím nařízení nastal jiný důvod vyplývající ze zvláštního zákona nebo stavu věci, pro který nelze exekuci provést.

Z výše uvedeného vyplývá, že řízení buďto zastaví exekuční orgán na podnět povinného nebo z moci úřední usnesením. Ani proti tomuto usnesení není odvolání přípustné, lze jen podat námitky dle ust. § 117 SpŘ.

4.1.6. Náklady

Až na několik výjimek platí pravidlo, že náklady exekuce hradí povinný. Výjimkou může být situace, kdy zastavení zavíní ten, kdo o nařízení exekuce požádal (ust. § 115 písm. c) SpŘ) nebo náklady hradí exekuční orgán, pokud exekuce neměla být vůbec zahájena nebo před nařízením existoval důvod, který bránil v provedení exekuce (ust. § 115 písm. e) a f) SpŘ).

Výši nákladů exekuce upravuje ust. § 116 odst. 3 SpŘ, které stanovuje paušální částku náhrady nákladů v hodnotě 2000,- Kč, a dále stanovuje náhradu hotových výdajů vzniklých při samotném provádění exekuce. Smyslem této úpravy je zajistit náhradu vynaložených výdajů i v případě, kdy přesáhnou uvedenou paušální částku. Hotové výdaje se totiž značně odlišují v závislosti na zvoleném způsobu provedení exekuce. Ty tak vznikají v průběhu exekuce a exekuční správní orgán je zálohově hradí ze svého rozpočtu a teprve po skončení exekuce je zpětně přesně vyčíslí.

Povinnost uhradit náklady ukládá exekuční správní orgán svým rozhodnutím, které se může v případě nesplnění stát exekučním titulem na peněžité plnění. Proti rozhodnutí je přípustný opravný prostředek, který má odkladný účinek.⁹² V exekučním řízení, ve kterém je více povinných, rozvrhne exekuční správní orgán náklady poměrně podle rozsahu vymáhané povinnosti.⁹³

⁹² JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář*. 4. vyd. Praha: C.H. Beck, 2013, xxvi, 511 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 9788074004841

⁹³ Srov. ust. § 116 odst. 5 SpŘ

4.1.7. Námitky

Námitky podle ust. § 117 SpŘ představují zvláštní formu opravného prostředku v rámci správní exekuce, které se podávají proti usnesením nebo jiným úkonům exekučního správního orgánu, proti kterým nelze podat odvolání, a ještě nebyly provedeny. Podat je může povinný nebo osoba, které z usnesení nebo jiných úkonů vyplývá povinnost, nikoliv právo. O podaných námitkách rozhoduje ten samý exekuční správní orgán, který usnesení vydal a proti jeho rozhodnutí se nelze odvolat.

Výše uvedené znamená, že na podání námitky se nevztahuje žádná konkrétní lhůta určená počtem dní, pouze předmětné usnesení nebo jiný úkon nesmí být provedeny. Jestliže přeci bude námitka podána proti usnesení, které již bylo provedeno, exekuční orgán ji odmítne pro svou nepřípustnost.⁹⁴

Podání námitky nemá odkladný účinek, výjimku tvoří pouze případy, jestliže:

- směřují-li proti usnesení, jímž byla odložena nebo přerušena exekuce,
- směřují-li proti exekučnímu příkazu, jímž byla nařízena exekuce vyklizením,
- směřují-li proti usnesení, jímž byla zastavena exekuce,
- uplatňuje-li se některý z důvodů uvedených v ust. § 115 písm. a), b), e), f) nebo g), anebo
- rozhodne-li o tom z vážných důvodů exekuční správní orgán.⁹⁵

4.1.8. Způsoby provedení na nepeněžitá plnění dle SpŘ

Způsoby provedení exekuce na nepeněžitá plnění jsou uvedené v taxativním výčtu v ust. § 112 SpŘ. Jedná se o tyto způsoby:

- provedení náhradního výkonu – tento institut je právně upraven v ust. § 119 SpŘ a použije se v případě, kdy se jedná o zastupitelná plnění, tedy u plnění, kde není stanoveno, aby exekvovaná povinnost byla vykonávána výlučně povinným.
- přímé vynucení - upraveno v ust. § 120 - § 128 SpŘ a provádí se u nezastupitelných plnění, kde naopak není možné použít provedení náhradního

⁹⁴ JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář*. 4. vyd. Praha: C.H. Beck, 2013, xxvi, 513 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 9788074004841

⁹⁵ Srov. ust. § 117 odst. 3 SpŘ

výkonu. V praxi půjde zejména o vyklizení bytu, odebráním movitých věcí nebo předvedení.

- ukládání donucovacích pokut – tento způsob, upravený v ust. § 129 SpŘ, se použije jako subsidiární prostředek pro případy, kdy není možné použít předchozí dva způsoby provedení. Výši stanovuje exekuční orgán a sám ji rovněž i vymáhá. Pokuta může být uložena i opakovaně, a to až do výše 100 000,- Kč. Může být také uplatněna jako vedlejší donucovací prostředek při vymáhání zbylých způsobů k provedení exekuce.

4.2. Daňová exekuce

Daňová exekuce, tedy správněprávní exekuce na peněžitá plnění, je upravena zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění. Daňová exekuce je upravena v oddíle 1 od ust. § 177 do ust. § 185. V ust. § 177 odst. 1 DŘ je upraven vztah mezi daňovým řádem a občanským soudním řádem, a to tak, že pokud zákon nestanoví jinak, postupuje se v rámci daňové exekuce podle ustanovení občanského soudního řádu.

Daňové řízení zahájí a provede správce daně, podle ust. § 106 odst. 1 SpŘ, obecný správce daně. Způsob vymožení daňového nedoplatku určí sám správce daně, a to tak, aby výše nákladů nebyla ve výrazném nepoměru k výši nedoplatku. Správce daně může vymáhat nedoplatek i prostřednictvím soudního exekutora. Své právo na vymáhání může uplatnit v insolvenčním řízení vedeným proti povinnému subjektu, nebo ve veřejné dražbě.⁹⁶

4.2.1. Předpoklady a náležitosti

Předpokladem pro vymáhání v daňové exekuci je existence určitého daňového nedoplatku, u kterého uplynul den splatnosti. I v rámci daňové exekuce je nutno zkoumat, zda neuplynula prekluzivní lhůta. Ta je stanovena v ust. § 160 DŘ, a to v délce šesti let po splatnosti daňového nedoplatku. Opět platí, že po této době zaniká nejen nárok, ale i samotné právo. Uplyne-li lhůta v průběhu exekuce, musí exekuční

⁹⁶ KOBÍK, Jaroslav. *Daňový řád: s komentářem*. Olomouc: Anag, 2010-, sv. Daně. 886 s. ISBN 9788072637690

orgán řízení zastavit.⁹⁷ Další předpokladem pro vymáhání daňového nedoplatku je pravomoc a příslušnost správce daně. Podle ust. § 11 DŘ je správcem daně ten subjekt, který vede daňová a jiná řízení podle daňového řádu, kontroluje plnění povinností, vyhledává a vyzývá ke splnění povinností, zabezpečuje placení daní. Místní příslušnost je určena ust. § 13 DŘ, kde je stanoveno, že místní příslušnost se řídí adresou trvalého bydliště fyzické osoby, adresou ohlašovny, kde se zdržuje cizinec, který nemá trvalé bydliště nebo kde se fyzická osoba převážně zdržuje. U právnických osob se hledí na jejich sídlo podnikání. Účastníkem řízení je daňový subjekt, který je podle zákona označován jako poplatník nebo plátce daně. Daňový subjekt je podle ust. § 176 odst. 2 písm. c) DŘ označován jako dlužník.⁹⁸

4.2.2. Zahájení daňové exekuce

Pokud dlužník neuhradí splatný daňový nedoplatek v zákonné lhůtě, správce daně vydáním exekučního příkazu zahájí daňovou exekuci. Není tedy důležitý okamžik doručení exekučního příkazu, ale samotné vydání exekučního příkazu správcem daně.⁹⁹ Zpravidla ještě před nařízením exekuce zašle správce daně výzvu s osmidenní náhradní lhůtou, ve které může dlužník nedoplatek dobrovolně uhradit. Proti této výzvě je možné podat opravný prostředek do patnácti dnů od obdržení výzvy, nemá však odkladný účinek.

4.2.3. Exekuční příkaz

Exekuční příkaz, vedle obecných náležitostí stanovených v ust. § 102 DŘ, musí obsahovat určení konkrétního způsobu provedení exekuce, výši nedoplatku s příslušenstvím, výši exekučních nákladů a přesné označení exekučního titulu, ze kterého se vychází.¹⁰⁰ Proti vydanému exekučnímu příkazu je možno podat ve lhůtě patnácti dní od doručení opravný prostředek, a to odvolání. Jde o rozdílné úpravy

⁹⁷ Srov. ust. § 181 odst. 2 písm. e) DŘ

⁹⁸ SOBOTKOVÁ, Ing. Veronika. *Daňová exekuce podle nového daňového řádu*. [online]. 2011 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d27083v35448-danova-exekuce-podle-noveho-danoveho-radu/>

⁹⁹ KOBÍK, Jaroslav. *Daňový řád s komentářem*. 2. aktualiz. vyd. Olomouc: Anag, 2013, 889-890 s. Daně (ANAG). ISBN 9788072637690

¹⁰⁰ BAKEŠ, Milan. *Finanční právo*. 6. upr. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, xxx, 277 s. Právnické učebnice (C.H. Beck). ISBN 9788074004407

exekučního příkazu v rámci vymáhání nepeněžitěho plnění dle správního řádu.¹⁰¹ Doručením exekučního příkazu rovněž nastupují účinky inhibitoria a arrestatoria, tedy zákazy s nakládáním majetku pro dlužníka, popř. poddlužníka.

4.2.4. Odklad

Správce daně může rozhodnout o odkladu exekuce až v okamžiku nařízení exekuce, tj. po vydání příslušného exekučního příkazu. Návrh na odklad podává buďto sám dlužník nebo správce daně bez návrhu, tedy z moci úřední. Opět platí, že exekuci lze odložit částečně nebo úplně. Situace, kdy přichází v úvahu odklad exekuce, jsou demonstrativně uvedeny v ust. § 181 odst. 1 DŘ. Nejčastějším důvodem pro odklad je důvodný předpoklad, že dojde k zastavení exekučního řízení. Správce daně musí ve výroku rozhodnutí o odkladu uvést i lhůtu, po kterou se nebudou provádět žádné kroky směřující k provedení exekuce. Dále musí být ve výroku uvedeno, že nezůstávají zachovány právní účinky provedených úkonů. Pokud takto uvedeno není, právní účinky, zejména arrestatorium a inhibitorium, spojené s vydaným exekučním příkazem zůstanou zachovány.¹⁰²

Jakmile odpadnou důvody pro odklad exekuce, správce daně rozhodne o pokračování v řízení. Proti rozhodnutí o odkladu a rozhodnutí o pokračování v exekuci není možné podat odvolání, pouze uplatnit institut námitek.¹⁰³

4.2.5. Zastavení

Správce daně na návrh nebo ex offio zastaví úplně nebo částečně daňovou exekuci z důvodů uvedených v ust. § 181 odst. 2 DŘ. Aktivní legitimaci k podání návrhu na zastavení má i příjemce exekučního příkazu a je možné návrh podat kdykoliv v průběhu exekuce. Exekuční řízení formálně končí zastavením řízení a materiálně uplynutím lhůty pro placení daně. Částečné zastavení se uplatňuje, pokud je částečně uhrazená peněžní povinnost.

¹⁰¹ Srov. ust. § 178 DŘ

¹⁰² LICHNOVSKÝ, O., ONDRÝSEK, R. a kolektiv: *Daňový řád. Komentář*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010, str. 355.

¹⁰³ Srov. ust. § 181 DŘ

Rozhodnutí o úplném zastavení se doručuje všem příjemcům exekučního příkazu, o částečném zastavení se doručuje pouze dlužníku a poddlužníku povinného.¹⁰⁴

4.2.6. Náklady

Náklady vzniklé v exekučním řízení, kromě exekucí provedených neoprávněně, hradí vždy povinný.¹⁰⁵ Oprávněnost vymáhání se odvozuje z důvodů pro zastavení daňové exekuce.¹⁰⁶ Náklady se vymáhají společně s daňovým nedoplatkem a jsou vedené na osobním účtu dlužníka.¹⁰⁷

Existují tři typy nákladů pro daňovou exekuci, které se vymáhají.¹⁰⁸ Jedná se o náhradu nákladů za nařízení daňové exekuce, náhrada nákladů za výkon prodeje a náhradu hotových výdajů vzniklých při provádění exekuce. Náklady za nařízení exekuce a náklady za výkon prodeje činí 2% z částky s tím, že minimální částkou pro úhradu je 500,- Kč a maximální 500 000,- Kč. Náklady za nařízení exekuce vznikají okamžikem vydání exekučního příkazu nebo vydání rozhodnutím, ve kterém správce daně určuje výši nákladů a náklady za výkon prodeje okamžikem zahájením dražby nebo zpeněžením předmětu daňové exekuce mimo dražbu.¹⁰⁹ Náhradu hotových výdajů je dlužník povinen uhradit do patnácti dnů ode dne doručení rozhodnutí, ve kterém je výše těchto nákladů stanovena. V případě exekučního titulu, vykonatelného zajišťovacího příkazu, jsou exekučními náklady pouze hotové výdaje stanovené v rozhodnutí vydaném správcem daně.

Proti stanovené výši nákladů se lze odvolat do patnácti dnů od jeho doručení, to znamená, že proti němu nelze podat institut námitek.¹¹⁰

4.2.7. Způsoby provedení na peněžitá plnění dle DŘ

¹⁰⁴ LICHNOVSKÝ, O., ONDRÝSEK, R. a kolektiv: *Daňový řád. Komentář*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010, str. 355-356.

¹⁰⁵ Srov. ust. § 182 DŘ

¹⁰⁶ Srov. ust. § 270 OSŘ

¹⁰⁷ Srov. ust. § 182 DŘ

¹⁰⁸ LICHNOVSKÝ, O., ONDRÝSEK, R. a kolektiv: *Daňový řád. Komentář*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010, str. 359

¹⁰⁹ Srov. ust. § 183 DŘ

¹¹⁰ Srov. ust. § 182 DŘ

V ust. § 178 odst. 5 DŘ je uvedený taxativní výčet způsobů k provedení daňové exekuce.

- a) srážkami ze mzdy,
- b) příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb,
- c) příkázáním jiné peněžité pohledávky,
- d) postižením jiných majetkových práv,
- e) prodejem movitých věcí, nebo
- f) prodejem nemovitých věcí.

5. Střety soudních a správních exekucí

Při provádění exekuce může nastat situace, kdy dlužník má současně závazky vůči více věřitelům, kteří nechali exekuci nařídit soudem, správcem daně nebo orgánem veřejné správy. Případy, kdy má dlužník více pohledávek vůči více věřitelům, není neobvyklou. V takových případech snadno dojde k tomu, že každý z několika věřitelů dlužníka se domáhá splnění nucených povinností prostřednictvím nařízené exekuce a budou si přímo konkurovat postižením stejného majetku. Jenže každý se domáhá v různých exekučních řízeních u různých exekučních orgánů, a tím dojde ke střetu exekucí.¹¹¹

Zákon č. 119/2001 Sb., o střetu exekucí v platném znění, upravuje postup soudů, soudních exekutorů, správců daně a orgánů veřejné správy v případě, jsou-li souběžně postiženy tytéž věci a práva. Jedná se tedy o souběžný průběh výkonu rozhodnutí nařízený soudem a prováděný soudem, exekuce nařízená soudem a prováděná soudním exekutorem, daňová exekuce nařízená a prováděná správcem daně a výkon rozhodnutí nařízený a prováděný orgánem veřejné správy.

Dřívější úprava střetu exekucí v zákoně č. 119/2001 Sb. byla dosti nešťastně interpretována Nejvyšším soudem¹¹², podle něhož předmětem úpravy v zákoně nebyl postup soudů pro případ souběžně probíhající exekuce dle exekučního řádu a výkonu rozhodnutí podle občanského soudního řádu. Tento závěr byl definitivně vyvrácen zákonem č. 286/2009 Sb., který novelizoval i zákon o střetu exekucí s účinností od 1.11.2009. Dnes je postaven výkon rozhodnutí dle občanského soudního řádu a exekuce dle exekučního řádu na roveň a zákon o střetu exekucí tak dopadá i na jejich střet.¹¹³

V zákoně jsou přesně vymezeny způsoby postupu při střetu dvou a více exekucí, konkrétně jde o případy:

- Srážek ze mzdy a jiných příjmů,
- Prikázání pohledávky,
- Prodeje movitých věcí,

¹¹¹ KULKOVÁ, Radmila. Střety souběžně probíhající exekucí. *Právní rozhledy: časopis pro všechna právní odvětví*. Praha: C. H. Beck, 2002, č. 9, s. 417

¹¹² Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 7. 2004, sp.zn. 20 Cdo 331/2004

¹¹³ Srov. ust. § 2 písm. a) zák. č. 119/2001 Sb.

- Prodeje a správy nemovitých věcí nebo
- Prodeje závodu

U srážek ze mzdy se pořadí pohledávek řídí dnem doručení usnesení soudu, ve kterém nařizuje výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, exekučním příkazem soudního exekutora o provádění srážek ze mzdy, exekučním příkazem na srážky ze mzdy správcem daně nebo příkazem k provedení srážek ze mzdy vydaným orgánem veřejné správy.¹¹⁴ Na žádost plátce mzdy, oprávněného nebo povinného určí soud výši srážek v příslušném výplatním období a kolik z ní připadne na určitou pohledávku. Pokud nikdo nepožádá, může sám plátce mzdy zaslat sraženou částku soudu, který ji sám rozvrhne mezi vymáhané pohledávky.¹¹⁵

Rozvržení sražené částky peněžním ústavem se uspokojuje podle pohledávek oprávněných podle svého pořadí. Pořadí pohledávek se řídí dnem doručení, kdy bylo peněžnímu ústavu doručeno usnesení soudu o nařízení výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu, exekuční příkaz soudního exekutora, exekuční příkaz správce daně nebo příkaz orgánu veřejné správy. Peněžní ústav může sraženou částku zaslat soudu, aby ji rozvrhnul mezi vymáhané pohledávky, musí ji zaslat, pokud o to požádá jeden z oprávněných.¹¹⁶

Prodej movitých věcí se řídí okamžikem sepsání věci, o které se bude dražit. Dražba té věci se uskuteční u exekučního orgánu, který ji sepsal nejdříve. V ostatních exekucích, kde se jedná o této věci, přerušují se dnem právní moci jejich nařízení.¹¹⁷

Postižením nemovité věci povinného, se provede ta exekuce, která byla nejdříve nařízena a ostatní řízení v této věci se dnem právní moci přerušují. Pořadí nařízení exekuce se řídí dnem doručení usnesení vydané soudem prodejem nemovitých věcí, exekučního příkazu prodejem nemovitých věcí vydaném soudním exekutorem nebo exekučního příkazu vydaným správcem daně.¹¹⁸ V dražbě nemovité věci přeci jen může oprávněný z přerušového řízení pro tuto věc uplatnit svá věřitelská práva, a to přihlášením své pohledávky do dražby pro uspokojení výtěžku z rozvrhového jednání.¹¹⁹

¹¹⁴ Srov. ust. § 3 zák. č. 119/2001 Sb.

¹¹⁵ Srov. ust. § 4, 5 zák. č. 119/2001 Sb.

¹¹⁶ Srov. ust. § 8, 9 zák. č. 119/2001 Sb.

¹¹⁷ Srov. ust. § 11 zák. č. 119/2001 Sb.

¹¹⁸ Srov. ust. § 14 zák. č. 119/2001 Sb.

¹¹⁹ Srov. ust. § 15 zák. č. 119/2001 Sb.

6. Porovnání správní a soudní exekuce

Všechny druhy exekucí a vykonávací řízení, které jsem popsala v předchozích kapitolách, mají jak společné znaky, tak i znaky zcela rozdílné. Společným znakem jsou účastníci řízení. Bezpochyby nesmí chybět osoba oprávněná a osoba povinná z exekučního titulu. Dalším společným rysem všech druhů exekucí je exekuční titul, bez kterého nemá exekuční orgán podklad pro nařízení a vedení exekuce.

Jedním z rozdílných znaků exekucí je jejich odlišná právní úprava, podle které se řídí exekuční orgán. Správní exekuci je možné provést správním nebo daňovým řádem. Kdežto soudní exekuce prováděná soudem se řídí pouze občanským soudním řádem. Soudní exekuce prováděná soudním exekutorem se sice řídí primárně exekučním řádem, ale občanský soudní řád je pro ni podpůrným pramenem práva, který se použije, pokud exekuční řád nestanoví jinak. Pro daňovou exekuci je zcela zásadní ust. § 177 odst. 1 DŘ, kde je upraven vztah mezi daňovým řádem a občanským soudním řádem, kdy se, pokud zákon nestanoví jinak, postupuje dle ustanovení občanského soudního řádu.

Rozdílem je i samotný název procesu donucení splnění povinnosti po povinném. Občanský soudní řád pro provádění soudem nazývá tento proces výkonem rozhodnutí, zatímco soudní exekutoři svůj název mají odvozený od jejich právnické profese, a to exekuce. Literatura mnohdy uvádí tyto výrazy pojmově stejné a úmyslně je zaměňuje.¹²⁰

Rozdíl je i ve vymezení exekučního titulu, bez kterého by exekuce nemohla být zahájena. V obou typech exekucí, jak ve správní, tak i soudní je vymezen taxativní výčet exekučních titulů, s tím, že ve správní exekuci se exekuční tituly pro správní a daňovou exekuci podobají, a totéž platí i v rámci soudních exekucí, kdy výčet titulů u výkonu rozhodnutí je víceméně stejný jako výčet v exekučním řádu. Exekuční titul vydaný ve správní exekuci může exekuční správní orgán uplatnit u soudního exekutora, nikoliv však naopak, tedy že exekuční titul vydaný soudem by mohl sloužit jako exekuční titul pro exekuční správní orgán či pro správce daně. V soudní exekuci, konkrétně soudním exekutorem, lze tedy uplatnit v podstatě

¹²⁰ JUDr. Emilie Grossová, Ph.D., ve své knize „Exekuce na peněžitá plnění“ tyto pojmy používá jako synonyma a rozlišuje exekuce na výkony rozhodnutí, včetně výkonu rozhodnutí v exekučním řádu.

jakékoliv exekuční tituly, ale ve správní exekuci lze uplatnit pouze exekuční tituly vydané správními orgány nebo správcem daně.

Nařízení soudní exekuce je v porovnání se správní exekucí také jiné. Zatímco soudní exekuce se zahajuje na návrh pouze oprávněné strany, tak správní exekuci na nepeněžitá plnění lze zahájit i z moci úřední, tedy bez návrhu, a daňová exekuce se dokonce zahajuje pouze z moci úřední.

V každém druhu exekuce je rozlišný orgán, který exekuci provede k jejímu zdárnému konci. Ve správní exekuci vedené na nepeněžitá plnění je věcně příslušným exekučním správním orgánem orgán, který vydal rozhodnutí nebo schválil smír. V daňové exekuci je věcně příslušným exekučním orgánem správce daně, který exekuci vymáhá, tedy finanční orgány územní samosprávy a celní úřady. Soudní exekuci podle použití právního předpisu provádí buďto soudní exekutor, prostřednictvím svých zaměstnanců nebo soud, prostřednictvím soudních vykonavatelů. Jedině v soudní exekuci prováděné soudním exekutorem je účel vymáhání jeho zisk z odměny vymožené částky pro oprávněného, jenž činí jeho příjem.

V soudní exekuci vedené soudem musí oprávněný ve svém návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí, uvést konkrétní způsob vymáhání a uvést i dlužníka povinného, který bude ze mzdy povinného nebo z jeho peněžního účtu strhávat částku k vymožení pohledávky. Naopak návrh doručený soudnímu exekutorovi rozhodně nemusí mít uvedený způsob, ani uvedené dlužníky povinného. Pokud však oprávněný zná bližší informace o povinném a má požadavek na provedení či neprovedení určitého způsobu, může je exekutorovi doložit, aby se podle nich zařídil a efektivněji postupoval v procesu vymáhání.

Podstatným rozdílem je i délka prekluzní lhůty v rámci správních exekucí. Ve správní exekuci na nepeněžitá plnění je prekluzivní lhůtou nařízení exekuce nejpozději do pěti let a provádět ji lze do deseti let poté, co měla být povinnost dobrovolně splněna. U peněžitých plnění v daňové exekuci nastane promlčení po šesti letech od splatnosti nedoplatku a nečinnosti v daňovém řízení. V soudní exekuci není žádná taková lhůta stanovená zákonem.

Rozdílný je i institut exekuční výzvy k dobrovolnému splnění. Pro soudního exekutora platí povinnost doručit povinnému výzvu ke splnění vymáhané povinnosti, kde uvádí snížené náklady i odměnu exekutora, pokud povinný uhradí celou dlužnou

částku do třiceti dnů od obdržení výzvy. Naproti tomu soudy v rámci výkonu rozhodnutí žádné výzvy nezasílají. Ve správní exekuci je institut exekuční výzvy používán nepovinně a správní orgán nebo správce daně ho nemusejí zaslat, pokud neuznají za vhodné.

Rozdílný je způsob zahájení exekučního řízení. V soudní exekuci je opět nutné rozlišit výkon rozhodnutí podle OSŘ a exekuci podle EŘ. Výkon rozhodnutí je zahájen vždy usnesením. Exekuční řízení podle exekučního řádu se zahajuje doručením návrhu oprávněného. V případě správní exekuce je řízení zahájeno až vydáním příslušného exekučního příkazu.

Téměř shodné podmínky jsou při odkladu nebo zastavení exekuce. Ve všech druzích exekucí exekuční orgán umožní odklad na návrh povinného, pokud by mu pokračování způsobilo tíživou životní situaci nebo sám rozhodne o odkladu, pakliže je tu důvodný předpoklad zastavení exekučního (popř. vykonávacího) řízení. V odkladu se vždy uvede lhůta, po kterou se nebude exekuce provádět. Jakmile exekuční orgán uzná pomínutý důvod, po který bylo provádění odloženo, pokračuje v řízení. Pro zastavení exekuce jsou vymezeny vždy taxativní důvody, za nichž lze exekuci zastavit.

Podobná jsou i ustanovení o nákladech řízení. Náklady až na několik výjimek hradí vždy povinný. Rozdíl je okamžik jejich vyčíslování. Exekuční správní orgán určí výši nákladů až po skončení exekuce, kromě hotových výdajů, které vzniknou po nařízení exekuce. Ve výkonu rozhodnutí je o nákladech rozhodnuto ve fázi nařízení. Náklady vymáhané soudním exekutorem jsou vyčísleny v příkazu k úhradě nákladů exekuce a jsou vymáhány spolu s pohledávkou, pro kterou byla exekuce nařízena.

Podání opravných prostředků je v každé exekuci také rozdílné. Správní řád neumožňuje se odvolat, ale dovoluje podat námitky, a to kdykoliv během řízení bez časově omezené lhůty, pokud exekuce nebyla ještě provedena. V exekučním řízení podle daňového řádu je možné odvolání do patnácti dnů od doručení exekučního příkazu. Stejná délka lhůty pro odvolání platí i ve výkonu rozhodnutí, zde se však podává odvolání proti usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí. V exekuci podle exekučního řádu není možné podat opravný prostředek proti exekučnímu příkazu, ale je možné podat námitky do osmi dnů od doručení PUN.

Odlišný je i v některých ohledech způsob provedení exekuce. Způsoby provádění soudní exekuce jsou víceméně obdobné, až na několik výjimek v rámci

peněžitého plnění jako pozastavení řídičského oprávnění provedené soudním exekutorem. Ve správní exekuci také rozlišujeme plnění nepeněžité a peněžité povahy. Správní řád navíc stanovuje způsoby odlišné od ostatních způsobů exekucí. Jedná se o provedení náhradního výkonu, přímé vynucení a ukládání donucovacích pokut. Daňová exekuce je svými způsoby provedení bližší soudním exekucím.

7. Závěr

Jak jsem ve svém úvodu uvedla, téma exekuce je aktuálním a ožehavým tématem. Účelem obou typů exekucí, které jsem ve své práci porovnála, je uspokojení pohledávky donucením uložené povinnosti. Účel je sice stejný ale postup a právní předpisy, podle kterých se exekuce řídí, jsou zcela odlišné. Tato problematika je poměrně obsáhlá a podle mého názoru velmi nepřehledná, už z toho důvodu, že je tolik druhů exekucí, z nichž nejhojněji se užívá soudní exekuce prováděná soudním exekutorem a svojí roztržitostí právní úpravy. Pro běžného občana je procesní postup výkonu rozhodnutí nebo exekuce velmi komplikovaný a složitý. K tomuto názoru jsem dospěla svými získanými zkušenostmi na Exekutorském úřadě, kde jednám s povinnými a oprávněnými. Exekutorská komora a další instituce bojují s neinformovaností povinných a pořádají různé semináře a školení, kde se snaží tuto problematiku uvést mezi běžnou společnost. Účast lidí na těchto seminářích sice stoupá, ale zvyšuje se i počet nařízených exekucí, který loni dosáhnul necelých 900 000.

Exekuce byla sice několikrát novelizována, naposledy tzv. velkou novelou účinnou od 1.1.2013, ale stejně myslím, že je ještě spousta situací, které nejsou právně dořešené. Domnívám se, že by k pochopení široké veřejnosti pomohla jednotná právní úprava a zrušení správní exekuce a výkonu rozhodnutí. Vymáhání exekucí bych nechala pouze na soudním exekutorovi. Pracovníky správního orgánu a správce daně vymáhání jen zdržuje a je pro ně nejjednodušší požádat soudního exekutora o provedení.

V dnešní době se soudní orgány už tolik nevěnují provedení výkonu rozhodnutí, a s exekuční novelou se uvažovalo o skončení tzv. dvojkolejnosti, ale nakonec k tomu nedošlo. Proto stále častěji soudy, ale i finanční a správní orgány požádají soudního exekutora, aby jejich exekuci provedl. Dalším důvodem je také mnohem vyšší vymahatelnost pohledávek s příchodem soudního exekutora. Uvádí se, že do účinnosti exekučního řádu činila vymahatelnost výkonu rozhodnutí 3-5% a s vymáháním exekutora se zvýšila na 40%. Soudní exekutor, na rozdíl od ostatních exekučních orgánů, nemusí být místně příslušným k bydlišti povinného. Tato výhoda opravňuje oprávněného ke zvolení jakéhokoliv soudního exekutora, bez ohledu na

jeho adresu místa výkonu. Proto je častým rozporem v Exekutorské komoře mezi soudními exekutory. Exekutorská komora, není v tomto konceptu jednotná, a další zákonodárci uvažují o tzv. teritorialitě exekutorů. Tento návrh byl sice několikrát zamítnutý, ale přesto o něm bude Poslanecká sněmovna znovu jednat.

Závěrem bych chtěla dodat, že téma exekuce jsou stále diskutovaným tématem. Oprávnění se snaží domoci svého práva za každou cenu a všemi prostředky, jen aby dostali alespoň tolik, kolik investovali. Povinní se do exekuce dostanou často svojí nevědomostí a nedbalostí. Velmi častými případy je jízda načerno a zapomnětlivost uhradit zdravotní pojištění. Ze své zkušenosti vím, že někteří si ani nevzpomenou a o to horší je jejich zjištění, že opravdu jeli a nyní musí zaplatit exekuci včetně navýšených úroků. Na obranu exekučního orgánu bych ale chtěla podotknout, že je vždy možné se dohodnout na rozumném splátkovém kalendáři, pokud je včas plněn a za podmínek, které se dohodli. Anebo jak jsem ve svých podkapitolách uvedla, je možnost podat návrh na odklad nebo na zastavení.

Cizojazyčné resumé

As I have mentioned in my introduction, the theme of distraint represents current and delicate issue and that is also the main reason why I chose the topic „*Comparison of administrative and judicial distraint*“ for my thesis. The purpose of both types of distraint, which are compared in this thesis, is almost identical. But there are few differences in the procedure of enforcing obligations and also in the legislation. I tried to describe the individual stages and differences of each type of distraint. An example could be the initiation of proceedings. The distraint is initiated in most cases by the entitled party (creditor) in form of the distraint petition. The other party involved in every distraint is the obliged party (debtor). This is typical for both types of the judicial distraint contained in Act no. 99/1963 Coll., Civil Procedure Code and in Act no. 120/2001 Coll., Distraint Procedure Code. On the other hand, the administrative distraint is most often initiated by the public authority itself.

The whole issue of procedural enforcement is in my opinion very confusing for the ordinary people. I found during my experience at the Judicial Distrainer Office Plzeň-město, that Chamber of Distrainers of the Czech Republic and some other institutions are well aware of this problem and they are trying to organize various seminars and training sessions, where they are explaining the whole process of distraint and also their rights and obligations. The most common question relates to the sale of movable assets, as one of the methods of the distraint, particularly - which movable asset can't be included in listing of items by the bailiffs. Participation in these workshops has been growing up each year, but a total number of distraint is also increasing. The number of ordered distraint last year reached over 900 000. But the effectivity of recoverability is slowly decreasing. According the statistics of Chamber of Distrainers there is nearly 10 % decrease compared with the period five years ago. This means statistically that every tenth person is a debtor. There is no surprise, that at some point almost everybody will need some degree of knowledge of the distraint law.

Prameny

Použitá knižní a časopisecká literatura

- BAKEŠ, Milan. *Finanční právo*. 6., upr. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012, xxx, 519 s. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-440-7
- GROSSOVÁ, Marie. *Exekuce na peněžité plnění v současné právní praxi: podle stavu k 1.1.2007*. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2007, 603 s. ISBN 978-80-7201-621-1
- HENDRYCH, Dušan. *Právnický slovník*. 3., podstatně rozš. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2009, xxii, 1459 s. Beckovy odborné slovníky. ISBN 978-80-7400-059-1
- HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: obecná část*. 8. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012, xxxiv, 792 s. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7179-254-3
- CHMELÍK, Milan. *Daňová exekuce v Čechách a na Slovensku – aneb slovenské inspirace. Právní rozhledy: časopis pro všechna právní odvětví*. Praha: C. H. Beck, 2006, č. 11
- JEMELKA, Luboš. *Správní řád: komentář*. 4. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, xxvi, 818 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-484-1
- KOBÍK, Jaroslav. *Daňový řád s komentářem*. 2. aktualiz. vyd. Olomouc: Anag, 2013, 1191 s. Daně (ANAG). ISBN 9788072637690
- KASÍKOVÁ, Marie. *Exekuční řád: komentář*. 3. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013, xviii, 939 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-476-6
- KULKOVÁ, Radmila. *Střety souběžně probíhajících exekucí. Právní rozhledy: časopis pro všechna právní odvětví*. Praha: C. H. Beck, 2002, č. 9
- LICHNOVSKÝ, O., ONDRÝSEK, R. a kolektiv. *Daňový řád: komentář*. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010, xii, 524 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-331-8
- LICHNOVSKÝ, O., ONDRÝSEK, R. a kolektiv. *Daňový řád. Komentář*. 2. vydání. Praha : C. H. Beck, 2011, 614 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-390-5
- Novela občanského soudního řádu a exekučního řádu – tichá revoluce v přístupu k soudní ochraně práv. *Právní rozhledy: časopis pro všechna právní odvětví*. Praha: C. H. Beck, 2011, č. 23.

SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, 216 s. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5

SCHELLEOVÁ, Ilona a Roman LAMKA. *Exekuce v zrcadle právních předpisů*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2007, 114 s. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-36-6

SKULOVÁ, Soňa. *Správní právo procesní*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 428 s. ISBN 978-80-7380-110-6

SVOBODA, Karel. *Občanský soudní řád: komentář. Vydání první*. xxiii, 953 s. ISBN 8074005062

TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, c2001, xvi, 836 s. Beckovy příručky pro právní praxi. ISBN 80-7179-489-9

WINTEROVÁ, Alena. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Linde Praha, 2011, 711 s. ISBN 978-80-7201-842-0

Právní předpisy

Důvodová zpráva k zákonu č. 293/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Vládní návrh zákona č. 396/2012 Sb.: Důvodová zpráva. Praha: Poslanecká sněmovna, sněmovní tisk 537/0, 2011

Vyhláška č. 37/1992 Sb., jednací řád pro okresní a krajské soudy, v platném znění

Zákon č. 358/1992 Sb., notářský řád, v platném znění

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád., v platném znění

Zákon č. 120/2001 Sb., exekuční řád, v platném znění

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění

Zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí

Judikatura

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5.4.2001, sp.zn. 21 Cdo 906/2000

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 7. 1985, sp.zn. 12 Co 367/85
Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28. 8. 2006, sp.zn. 22 Cdo 2876/2005
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 7. 2004, sp.zn. 20 Cdo 331/2004
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25.5.2005, sp.zn. 20 Cdo 1257/2004
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22.11.2011, sp.zn. 20 Cdo 969/2009
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15.8.2011, sp.zn. 21 Cdo 2083/2000
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26.11.2003, sp.zn. 20 Cdo 238/2003

Odkazy internetových stránek

BERÁNEK, Petr Mgr. a Daniel Mgr. Ing. ZEJDA. Předražek. [online]. 2013 [cit. 2015-03-19]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/predrazek-91739.html>
SOBOTKOVÁ, Ing. Veronika. Daňová exekuce podle nového daňového řádu. [online]. 2011 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d27083v35448-danova-exekuce-podle-noveho-danoveho-radu/>
VALENTA, Jan. Právní rádce: Postihuj co nejrychleji vše, co se dá?. [online]. 2008 [cit. 2015-03-18]. Dostupné z: <http://pravniradce.ihned.cz/c1-26019950-postihuj-co-nejrychleji-vse-co-se-da>